

Protokół z Walnego Zebrania Członkiń i Członków stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska

8-9 czerwca 2019 roku

8 czerwca o godzinie 14:30 Prezes Zarządu, Szymon Osowski, otworzył zebranie i sprawdził listę obecności (Załącznik 1). Obecnych było 20 osób. Następnie poprosił zebrane osoby, o krótkie przedstawienie się.

Przystąpiono do wyboru Przewodniczącego lub Przewodniczącej Walnego Zebrania Członkiń i Członków. Zaproponowano kandydaturę Anety Pierzchały-Tolak. Szymon Osowski zaproponował głosowanie tej kandydatury.

Głosowanie kandydatury Anety Pierzchały-Tolak na Przewodniczącą Walnego Zebrania Członkiń i Członków: 20 osób za; 0 przeciw; 0 wstrzymujących

Następnie przystąpiono do wyłonienia Sekretarza lub Sekretarza zebrania. Kolejne osoby odmawiały pełnienia tej funkcji. Niektóre nie były pewne czy będą obecne podczas całego spotkania, inne nie chciały przyjąć tej funkcji, kolejne nie miały takiej możliwości, gdyż należały do ciała, w których planowano wybory. W powstałym braku decyzji, do protokołowania zgłosiła się członkini zarządu – Katarzyna Batko-Tołuć. Skonsultowano ze statutem czy możliwe jest pełnienie tej funkcji przez członkinię zarządu. Ustalono zostało, że niemożliwe jest jedynie łączenie funkcji członka zarządu i przewodniczącego/przewodniczącej zebrania (§21, pkt. 10 Statutu).

Przystąpiono do głosowania wyboru Katarzyny Batko-Tołuć na Sekretarz. 15 głosów za, 1 przeciw, 3 wstrzymujące.
--

Rozpoczęto dyskusję o statusie członków zawieszonych. Podczas zebrania obecny był Karol Górski, członek zawieszony. Ustalono, że zgodnie z §17. ust. 3 Statutu, zawieszenie oznacza również zawieszenie w prawach członka. W związku z tym Karolowi Górskiemu nie przysługuje prawo głosu. W związku z tym Przewodnicząca poprosiła o odliczenie, w celu ustalenia liczby osób uprawnionych do głosowania. W chwili odliczania było to 20 osób.

Przewodnicząca przeszła do kolejnego punktu obrad - Przyjęcie Regulaminu Walnego Zebrania Członkiń i Członków. Alina Czyżewska przeczytała treść proponowanego Regulaminu (Załącznik 2).

Katarzyna Batko-Tołuć zwróciła uwagę, że wbrew zapisowi § 5 ust. 3 proponowanego Regulaminu – ani protokół, ani nagranie nie są dostępne na panelu członkowskim, a na dysku gsuit. Kwestia tego, że nie wszyscy się do niego zalogowali jest pewnym problemem. Dyskusję w tej sprawie przełożono do punktu harmonogramu WZCC, w którym miała być omawiana komunikacja wewnętrzna.

Krzysztof Jakubowski zwrócił uwagę na błąd w numeracji paragrafów Regulaminu. Dwa razy zapisany został §7. Przewodnicząca zaproponowała by głosować treść Regulaminu po uznaniu, że numeracja paragrafów po §7 zwiększa się o 1. Należy uznać to za oczywistą omyłkę pisarską.

Rozpoczęła się dyskusja na temat liczenia liczby osób uprawnionych do głosowania. Wyszyły bowiem dwie osoby, ale tylko jedna z nich to zakomunikowała. Katarzyna Batko-Tołuć zwróciła uwagę, że to

nie jest problem i w poprzednich protokołach takie niespójności zdarzały się stosunkowo często. Niepokój mogłaby budzić większa liczba osób uprawnionych do głosowania. Kiedy liczba ta jest mniejsza, nie ma aż takiego problemu. Członek może też zawsze odmówić udziału w głosowaniu. Padło pytanie czy zatem liczba osób jakoś dramatycznie nie spadnie przy którymś głosowaniu. Z dyskusji wynikało, że w omawianej sytuacji chodzi o stosunkowo małe spadki liczby osób uprawnionych do głosowania. Nieostrzegalne na pierwszy rzut oka. Na wszelki wypadek sprawdzono, że w chwili głosowania obecnych było 18 osób.

Pojawiła się dyskusja kiedy potrzebne jest kworum. Szymon Osowski zwrócił uwagę, że kworum – po ostatnich zmianach statutowych – potrzebne jest tylko w przypadku uchwalania zmiany statutu (§ 38 ust. 1), kiedy to potrzeba co najmniej 2/3 głosów członków i członkiń obecnych i uprawnionych do głosowania na Walnym Zebraniu lub rozwiązania Stowarzyszenia, gdy potrzeba 2/3 głosów, przy obecności co najmniej 1/3 członków i członkiń uprawnionych do głosowania (§ 38 ust. 2).

Do sali wróciła 1 osoba, uprawnionych do głosowania było 19 osób

Przystąpiono do głosowania Regulaminu obrad WZCC z oczywistą omyłką pisarską. 17 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące.

Przewodnicząca zaproponowała przejście do głosowania Porządku obrad (Załącznik 3). Zapytała czy są uwagi. Uwag nie było.

Krzysztof Wychowatek zapytał kiedy można zgłaszać wolne wnioski – czy wtedy, gdy jest ten punkt w Porządku obrad WZCC, czy można na bieżąco je zgłaszać. Przewodnicząca zaproponowała, żeby zgłaszać je do niej w formie pisemnej przez cały czas trwania WZCC. Będzie to też oczywiście możliwe w momencie, gdy nastąpi ten punkt obrad. Krzysztof Jakubowski zwrócił uwagę, że faktyczny przebieg zebrania nie zgadza się godzinowo z zaproponowanym porządkiem – jest godzina 16.00, o tej porze WZCC powinno być już bardziej zaawansowane w obradach. Przewodnicząca zwróciła uwagę, że głosowany ma być „porządek” obrad, a nie „harmonogram obrad”.

Przystąpiono do głosowania Porządku obrad. 19 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujące.

Edyta Widawska złożyła wniosek ustny o powołanie dwuosobowej Komisji Skrutacyjnej na cały czas trwania obrad do wspierania procesu liczenia głosów.

Przystąpiono do głosowania powołania Komisji Skrutacyjnej do liczenia głosów w głosowaniach bieżących. 9 głosów za, 5 przeciw, 5 wstrzymujących.

Po przegłosowaniu powołania Komisji Skrutacyjnej przystąpiono do wyboru jej członków. Edyta Widawska zaproponowała Szymona Osowskiego. Zgłosiła się też Beata Kwiatkowska.

Głosowanie za kandydaturą Szymona Osowskiego na członka Komisji Skrutacyjnej: 12 głosów za, 0 przeciw, 7 wstrzymujących.

Zanim przegłosowano kandydaturę Beaty Kwiatkowskiej, Szymon Osowski wrócił uwagę, że Regulamin obrad, w § 6 ust. 4, stanowi, iż „Głosowanie odbywa się poprzez wypisanie na karcie wyborczej nazwisk kandydatów.”

Krzysztof Wychowatek zgłosił wniosek formalny o reasumpcję głosowania co do powołania Komisji Skrutacyjnej innej niż Komisja Regulaminowa. Dwoje członków poparło wniosek.

Reasumpcja głosowania powołania Komisji Skrutacyjnej do liczenia głosów w głosowaniach bieżących: 2 głosy za, 10 przeciw, 5 wstrzymujących. Wniosek nie został przyjęty.
--

Przewodnicząca zapowiedziała kolejny punkt obrad - dyskusję merytoryczną. I ogłosiła przerwę od 16.14 do 16.30.

Po przerwie Przewodnicząca wznowiła obrady. Kolejny punkt, dotyczący spraw merytorycznych, był sprawozdawany przez Zarząd. Ustalono zasady dyskusji. Osoba sprawozdająca ma 5 minut, na dyskusję 7 minut, z przewidywanym rozciąganiem na 15 minut.

Pierwszym punktem dyskusji były obowiązki sprawozdawcze **partii politycznych**. Szymon Osowski zreferował czego dotyczyły sprawy sądowe z partiami politycznym (faktur, umów, uchwał zarządów, wyników badań opinii publicznej) i z jakimi sprawami Sieć Obywatelska Watchdog Polska się sądziła (z prawie wszystkimi). Przekazał, że w jednym przypadku zapadły sprzeczne wyroki sądowe. Wyniki badań opinii publicznej - z PO wygrana w NSA, a identyczna sprawa z PiS przegrana w NSA. Przegrane były protokoły z zarządów partii. Nieprawomocnie przegrane i wygrane kwestie wyciągów bankowych. Krzysztof Kowalik zapytał o orzeczenie w sprawie wyciągów bankowych, powołując się na swoją sprawę, w której sąd orzekł, że wyciąg bankowy to „dokument wewnętrzny”. Szymon Osowski potwierdził, że takie było rozumowanie sądu. Następnie omówił reakcje partii na wnioski. Krzysztof Kowalik zapytał czy mamy w planach próby wpływania na zmianę obecnego stanu prawa. W Czechach (chyba) jest taka zasada, że partie mają tzw. otwarte rachunki bankowe. Każdy może się zalogować na taki rachunek i zobaczyć co tam się dzieje. Płatność oczywiście może wykonać tylko osoba upoważniona. Zenon Michajłowski zaproponował by taki wniosek złożyło Stowarzyszenie 61, ponieważ będzie to w zakresie jego przedmiotowej działalności. Szymon Osowski uznał, że wpływanie na stan prawa w tym zakresie się dobrym pomysłem dla Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska, choć bardziej realistycznym i szybszym w realizacji rozwiązaniem jest publikowanie wyciągów bankowych w BIPach partii. Krzysztof Jakubowski zadał pytanie dlaczego Komitety Wyborcze nie muszą działać jawnie, skoro partie polityczne muszą. Zaznaczył, że to jego zdanie. Szymon Osowski zgodził się z nim, wspominał o sprawach komitetów kandydatów prezydenckich – Bronisława Komorowskiego i Andrzeja Dudy. Sieć Watchdog prowadzi sprawę karną w tej sprawie. Nie można uchylić immunitetów posłom, którzy są odpowiedzialni za przejrzystość prowadzenia spraw przez Komitet.

Katarzyna Batko-Tołuć zwróciła uwagę, że nie dla wszystkich jest jasne z jakich przepisów wynika wnioskowanie Sieci Watchdog. Szymon Osowski odpowiedział, że z artykułu 11 Konstytucji RP, z ustawy o dostępie do informacji publicznej i z ustawy o partiach politycznych. Z kolei odpowiedzią na pytanie dlaczego Sieć Watchdog wnioskuje, skoro partie muszą się rozliczyć do 31 marca każdego roku brzmi, że Sieć Watchdog pyta o sprawy bieżące i aktualne, często ważne w debacie publicznej.

Edyta Widawska zadała pytanie o to czy sprawy są podsumowane. Katarzyna Batko-Tołuć powiedziała, że członkowie mają dostęp przez Elektroniczny Obieg Dokumentów. Tam zaś zeskanowane są wszystkie dokumenty źródłowe. Potrzebne jest do tego konto organizacyjne, z końcówką „siecobywatelska.pl”. Spraw w toku jest kilka, może pięć. Ale było ich w sumie około 20.

Większość jest wygrana. Co jakiś czas podsumowujemy jakiś aspekt dla Prawnika w Dzienniku Gazecie Prawnej.

Następnie Katarzyna Batko-Tołuć przedstawiła działania związane z **gazetami prowadzonymi przez samorządy**. Zgodnie z dyskusją z WZCC rok wcześniej zostało wysłane zapytanie do samorządów gminnych. Samorządy odpowiadały opornie, dużo pracy wymagało uzupełnianie informacji. Pytanie dotyczyło tego, czy gmina prowadzi gazetę, kto jest wydawcą, czy gazeta jest zarejestrowana <https://fedrowanie.siecobywatelska.pl/monitoringi/monitoring-mediow-samorzadowych>. Te działania mają być pogłębiane. Jeśli chodzi o brak odpowiedzi, na tym etapie nie było możliwe składanie skarg. Dzięki niemu jednak, można będzie śledzić które samorządy regularnie nie odpowiadają na wnioski i skarżyć je według tego schematu. Elżbieta Wąs zwróciła uwagę by skarżyć samorządy, w których działają członkowie Watchdog Polska, jeśli te nie odpowiadają. Aneta Pierzchała-Tolak zwróciła też uwagę na to by sprawdzić kto szkoli te samorządy. Katarzyna Batko-Tołuć zwróciła uwagę, że nieskarżenie powoduje, że samorządy utwierdzają się w przekonaniu, że na wnioski nie trzeba odpowiadać.

Drugim działaniem związanym z gazetami samorządowymi, była analiza treści w ramach metodyki wypracowanej międzynarodowo <https://gazetywladzy.pl/>. Temat jest rozgrzebany. Widać, że sprawa wymaga większej dyskusji i pracy. Krzysztof Kowalik zapytał czy stowarzyszenie nagłośniło wyniki. Katarzyna Batko-Tołuć odpowiedziała, że brak dobrego produktu do chwalenia się. Natomiast został odbyta dyskusja z interesariuszami. Widać, że do tematu trzeba podejść rozsądnie i ostrożnie. To jest temat na lata.

Alina Czyżewska przedstawiła temat **jawności w kulturze**. Zaczęła od tego, że organy nie rozumieją artykułu 7 Konstytucji – „Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa”. Nie rozumieją tego również ludzie z różnych środowisk. Jedną z jej spraw dotyczyła Prezydenta Rzeszowa, który zdecydował (ustnie), że nie będzie premiery spektaklu dotyczącego pedofilii w Kościele. Dyrektorka teatru poddała się decyzji, a środowisko kultury zaczęło wzywać Prezydenta do cofnięcia decyzji. Instytucje kultury są osobnymi, autonomicznymi podmiotami. Prezydent ma bardzo ograniczone możliwości wpływania na instytucje kultury. I decydowanie o repertuarze do nich nie należy. Alina Czyżewska zrobiła prześmiewczą batalię na FB w formie listu do Prezydenta, pokazującą jakie są jego prerogatywy. Środowisko teatralne zaczęło się dzielić i rozumieć, że moc takiej decyzji Prezydenta jest żadna. Inna afera dotyczyła odwołanie przez zarząd województwa dyrektorki Teatru Rozrywki w Chorzowie. Bo nie spełniała oczekiwań, niedostatecznie mocno broniła dobrego imienia marszałka. Jednak żadna to dozwolona prawem podstawa. W tym wypadku powstała myśl by podać sprawę do prokuratury o przekroczenie uprawnień. Edukacja środowisk jest ważna. Dzięki temu, że jest sporo afer o zatrudnianie dyrektorów teatrów, nadarza się wiele okazji do pokazywania wagi jawności. Podobnie tematem jest uświadamianie ludziom, że jeśli zaczną dzielić się informacją o swoich zarobkach, to będą mieli więcej mocy wobec dyrektorów teatrów. Innym tematem są bezpłatne bilety dla radnych. Artyści mają poczucie, że należą się radnym te bilety, gdyż radni dają pieniądze. Alina Czyżewska pyta – „czyje pieniądze?”. Nie powinno być darmowych biletów dla prezydentów i radnych. Alina Czyżewska szuka samorządu, w którym takie praktyki nie są stosowane, żeby był dobry przykład. Jeszcze innym problemem związanym z kulturą, koniecznym do eliminacji, jest art. 29a Ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ponieważ w dziwny sposób wyłącza on spod jawności artystów, a nawet podwykonawców np. firmy wynajmującej sprzęt. Katarzyna Okuniewska zwróciła uwagę, że wraz z mieszkańcami Wołomina, zwróciła się do instytucji

kultury w mieście o to, by nie podpisywać umów z klauzulą poufności. I takie umowy od dwóch lat nie są podpisywane. Negocjuje się inne warunki. Zależy to więc od woli odpowiednich władz. A przecież nie stosuje się też prawa o zamówieniach publicznych, gdyż temat sztuki, nie podlega porównaniu. Jacek Piech zwrócił uwagę, że gdy zobaczył w rejestrze umów braki związane z kwotami dla artystów (ale tylko niektórych) i zwrócił się o kopie umów z zastrzeżeniami poufności, otrzymał wyjaśnienie, że zapisów w umowach brak, gdyż zastrzeżenia były ustne. Stara się pozyskać tę samą informację wnosząc o rachunki i faktury.

Krzysztof Wychowatek zapytał jak Watchdog Polska może pomóc Alinie Czyżewskiej, czego ona oczekuje. Alina powiedziała, że oczekuje zmiany społecznej. Chciałaby zidentyfikować samorządy, które chciałyby być jawne. A jeśli chodzi o artykuł o poufności kontraktów w kulturze, chciałyby by ten artykuł był wycofany. Trochę boi się nagłaśniać temat, gdyż sądzi, że wiele instytucji po prostu nie wie, że mogłaby coś utajniać. Alina potrzebowałaby o tym porozmawiać w gronie członkowskim. Na razie czuje, że nie ma odpowiedniej masy krytycznej. Choć i tak jest już sporo osób, które widzą interes w jawności. Początkowo jednak większość ludzi uważała, że Alina działa przeciw interesom środowiska.

Edyta Widawska zapytała czy ta zmiana ma iść odgórnie lub oddolnie. Czy Alina myślała o zebraniu grupy ludzi, którzy mogliby działać na rzecz zmiany. Alina odpowiedziała, że choć miałyby taką grupę, to działa raczej interwencyjnie. Takie ma możliwości czasowe. Z kolei Szymon Osowski usłyszał w dyskusji, że padła kwestia doprowadzenia sprawy do Trybunału Konstytucyjnego. Zwrócił uwagę, że zarząd w obowiązującym składzie nic do Trybunału funkcjonującego w obecnym składzie nie będzie skarżył. Krzysztof Wychowatek zwrócił uwagę, że specjalnie nie użył sformułowania Trybunał Konstytucyjny, a wspominał o doprowadzeniu do uznania przepisu za niekonstytucyjny. Możliwe to by było przez rozproszoną kontrolę konstytucyjną wykonaną przez sądy administracyjne. Mała jest wiara w ich chęć do podjęcia takiego wątku.

Kolejnym wątkiem była **jawność obrad kolegialnych organów stanowiących**. Szymon Osowski poprosił o zgłaszanie problemów. Zwłaszcza jeśli miałyby być to ze względu na RODO. Chodzi o sytuację, gdy wyłącza się część obrad z jawności. Anna Gryta poinformowała, że w statucie miasta Lubartowa, już od 2014 roku jest nagrywanie obrad plenarnych, a ostatnio padła propozycja by nagrywano też komisje. Z kolei Krzysztof Jakubowski wspominał, że zdaniem sekretarza miasta Lublin, komisji nie można nagrywać audio (tak jak robi to Fundacja Wolności) bez zgody osób uczestniczących na przetwarzanie danych osobowych, gdyż komisje nie są organem kolegialnym pochodzącym z wyborów powszechnych. A nagrania audio dokonywane przez urząd nie wymagają zgody tych osób, gdyż są dokonywane roboczo i następnie kasowane.

Przewodnicząca ogłosiła przerwę od 17.50 do 18.00.

Po przerwie Bartosz Wilk przedstawił jak obywatele mogą wykorzystać **raport o stanie gminy** (Ustawa o samorządzie gminnym, art. 28aa). Jak zauważył, jeszcze przed powstaniem raportu, można myśleć jak włączyć mieszkańców. Możliwości jest sporo:

- Uzgodnić z mieszkańcami co by chcieli zobaczyć w raporcie. Np. dane dotyczące zbudowanych ścieżek rowerowych, dróg.
- Doprowadzić do tego by radni uchwałą określili co by chcieli w takim raporcie zobaczyć. W ten sposób krępowałyby dowolność organu wykonawczego.

- Jest wymóg, że jak powstaje raport, złożony do 31 maja, to trzeba nad nim debatować na sesji rady i tam mogą zabrać głos mieszkańcy (15 osób), trzeba zgłosić zainteresowanie do przewodniczącego rady. Decyduje kolejność zgłoszeń. Po debacie jest absolutorium dla organu wykonawczego.

Bartosz widzi sporo zagrożeń i wyzwań do przydatności raportu:

- Raporty, które widział są słabe.
- W panelu o raporcie na Kongresie Zarządzania Administracją Samorządową było dużo krytycyzmu, informacji że to bubel, dokłada samorządowi pracy. Jeszcze niedawno krytykowano gazety wydawane przez samorzady, a teraz organ wykonawczy dostał możliwość wystawienia sobie laurki. Zatem wiele zależy od organu stanowiącego, którzy narzuci ramy.
- Argumenty racjonalne. Postuluje się by raport był krótki i syntetyczny, ale ustawa mówi o tym, że trzeba sprawozdawać strategię. Takich strategii w gminach jest sporo. Poza tym powinno być wykonanie uchwał. Uchwał jest sporo w gminie. Trudno zatem zrobić krótki raport zgodnie z ustawą.
- Po debacie nad raportem jest głosowanie absolutorium. Tymczasem w 2019 roku sprawozdanie dotyczy roku 2018. W wielu wypadkach władzę wykonawczą sprawował ktoś inny, niż osoba która jest rozliczana.
- Zlecają tworzenie raportu na zewnątrz. Bo uważają, że to będzie świadczyło o obiektywizmie. Z drugiej strony sensem raportu jest tworzenie go wewnątrz, to by był przemyślany.
- Samorządowcy chcą się jednoczyć by odrzucić ten „bubel prawny”. Na Kongresie nie było decydentów, raczej urzędnicy, ale na pewno tworzona jest atmosfera nieprzydatności.
- Wydaje się, że decydenci postrzegają raport jako element walki politycznej. Związek Miast Polskich przedstawił swoją propozycję tego, jak raport ma wyglądać. Znalazł się też dopisek, że cały pomysł na raport to element walki politycznej.

W dyskusji Krzysztof Kowalik podniósł, że przed absolutorium prezydent musi i tak złożyć sprawozdanie ze swojej działalności. W związku z tym składa dwa podobne dokumenty. Krzysztof Jakubowski zwrócił uwagę, że warto zachęcać mieszkańców do dyskusji, do pytania o sprawy, które są w raporcie, a także o sprawy których tam nie ma. Ponadto zadał pytanie czy w związku tym, że radni mają nieograniczoną możliwość zabierania głosu w dyskusji, a mieszkańcy mają pewne ograniczenia (poparcie), nie można skorzystać z innych procedur zgłaszania się do dyskusji. Np. wtedy, gdy statut przewiduje taką możliwość. Drugie pytanie dotyczył zaś tego, czy skoro ustawa nie mówi o ograniczeniu czasu wypowiedzi mieszkańców, to czy przewodniczący rady ma uprawnienie do ograniczania czasu. W kwestii odpowiedzi na oba pytania, z dyskusji wynikało, że w praktyce będzie to zapewne zależało od przewodniczącego rady. Zenon Michajłowski podkreślił, że dziwne wydaje mu się zgłaszanie przez mieszkańców zainteresowania wzięciem udziału w dyskusji do Przewodniczącego Rady Gminy. Powinno to być składane do organu wykonawczego. Skrytykował chaotyczne przepisy tworzone przez ustawodawcę.

Dyskutowano też o tym, gdzie znaleźć dodatkowe materiały i co może zawierać raport. Powoływano się na wzór wytycznych przygotowanych przez Fundację Batorego. Rozmawiano, że Watchdog Polska mogłaby zachęcać do uwzględniania konkretnych danych.

Jacek Piech podkreślił, że po przeczytaniu raportu w Ostródzie, może tylko stwierdzić, że jest on nierzetelny. Dane nie zgadzają się z ani logicznie, ani praktycznie. Obawia się, że gminy napiszą to co będzie istotne dla piszących. Edyta Widawska podkreśliła, że raport w Częstochowie był długi, 252 strony. Zapytała kto postulował wprowadzenie raportu i czy Watchdog Polska zabierała głos w tej sprawie. Bartosz Wilk odpowiedział, że raport został wprowadzony do prawa wskutek nowelizacji prawa ze stycznia 2018, która wprowadziła też jawne nagrywanie sesji, imienne głosowania w radzie. Sam raport pojawił się na którymś etapie procedowania, z hasłem żeby zrobić z tej jednej sesji w roku „święto demokracji”. Watchdog Polska nie wypowiadała się na temat tej regulacji. Edyta Widawska zapytała dlaczego tak się stało. Padały różne odpowiedzi. Jedna, że w tym czasie procedowana była ustawa o jawności życia publicznego, która pochłaniała uwagę organizacji. Druga, że to nie była tematyka, którą Sieć miałyby konsultować. Katarzyna Batko-Tołuć zwróciła jednak uwagę, że widzi problem zbyt małego zaangażowanie organizacji w wypowiedanie się o uregulowaniach prawnych i że wynika to z braku zasobów. Stanowi to wyzwanie. Krzysztof Kowalik zwrócił uwagę, że wpływanie na proces legislacyjny jest ważne, ale nie w czasach, gdy nie ma żadnej szansy wpływu, a ustawy są procedowane w ciągu jednego dnia. Poza tym widzi problem, że prawa nie tworzy się w oparciu o fakty. Trzeba mieć jakiegoś sojusznika w politykach. Warto też mieć w różnych miastach takie same wskaźniki, żeby miasta porównywać między sobą. Alina Czyżewska zapytała o uzasadnienia wprowadzenia raportu. Jaki był cel wprowadzenia takiego raportu, poza tym że jest to święto demokracji. Bartosz Wilk zwrócił uwagę, że cała ustawa miała zwiększać kontrolę władzy.

Szymon Osowski powiedział, że raport o stanie gminy jest bardzo dobrym narzędziem dla watchdogów, i w ogóle dla zainteresowania ludzi sprawami gminy. Kłopotem jest, że przegapiliśmy moment dla owskaźnikowania tego. W samorządzie Świdwina planowano przygotować otwarte spotkanie przy stołach i dyskusję nad raportem, prostym. Sam fakt, że w jakimś dokumencie mogą zostać zebrane różne szczegółowe dane, i mogą być rok do roku publikowane, jest do wykorzystania. Trzeba tylko przekonać radnych by wprowadzili szczegółowe wymagania.

Krzysztof Wychowatek podzielił się refleksją jak wygląda proces tworzenia prawa. Najpierw środowisko zajmujące się partycypacją proponuje jakieś rozwiązanie, wszyscy są zachwyceni choć narzędzia są niechlujne i nieprzemyślane. Potem to staje się prawem. Trudno to polecić, a jednak znajduje uznanie. Zazaczył, że takim negatywnym przykładem jest dla niego budżet obywatelski. Alina Czyżewska zwróciła uwagę, że w Gorzowie Wielkopolskim udało się zrobić spotkania w ramach budżetu i naprawdę doprowadzić do spotkania mieszkańców w ramach regionów. Nie ma głosowania, jeśli mieszkańcy dojdą do porozumienia. I w większości przypadków do porozumienia dochodzą - jednogłośnie. Ludzie się dogadują, a nie ze sobą walczą. Umawiają się, że w danym roku jeden projekt, a w kolejnym inny projekt. Z kolei by robić „święto samorządu” nie trzeba raportu, który jest przedmiotem dyskusji. Dobry samorząd może to robić. Tak samo jak dobry BIP. Często radni, którzy by chcieli wprowadzać taki raport są w opozycji. Nie mają więc siły przebicia. Jednym słowem, kiepskie prawo powoduje, że roboty jest tak dużo, że aż gra nie jest warta świeczki. To ustawa powinna owskaźnikować.

Katarzyna Batko-Tołuć powiedziała, że skoro – być może – te dane są już zebrane w różnych raportach, to może warto to sprawdzić. Z drugiej strony ma wątpliwości czy na pewno nie warto wpływać na stanowione prawo i czy jest to niemożliwe. Warto jednak śledzić co się dzieje i szukać możliwości wywierania wpływu. Sama widzi słabe strony w rozliczaniu działań przez Sieć Watchdog i wie ile rzeczy jest do poprawy. Ponieważ organizacji na tym zależy, to nad tym pracuje. Jednak

rozliczanie się jest trudne. Jeśli mieszkańcy nie będą próbować, to nikt sam nie będzie chciał się rozliczać.

Jacek Piech - warto dociskać. Nie jest to zmarnowany czas. Po zapoznaniu się warto dotrzeć do danych. Dla watchdogów to może być ciekawe zadanie. Warto sprawdzać czego brak, co jest w normie właściwej, a co w nie właściwej.

Katarzyna Okuniewska zapisała się do dyskusji w Wołominie, zdobyła 20 podpisów, gdyż obawiała się, że skończy się możliwość zapisywania się. Zapisy bowiem zaczęły się zanim raport zawisł na BIPie. Warto skorzystać, z któregoś z proponowanych schematów – Związku Miast Polskich i np. sprawdzić czy gminy reprezentowane w Związku zastosowały się do wzoru.

Przerwa na kolację. Powrót o 19.45

Po przerwie ponownie zebrano się by dyskutować o tym, „**gdzie jesteśmy z jawnością**”. Napotykane problemy:

- Formalizacja – sądy nie rozstrzygają merytorycznie
- Sądy działają prawotwórczo.
- Podpisywanie wniosków przed wydaniem decyzji (tak twierdzi władza wykonawcza i sędziowska)

Krzysztof Wychowalek podzielił się refleksją. Gdzie jesteśmy z jawnością? W XX wieku. Przepisy, gdyby były stosowane w XX wieku, to tak by wyglądało. Świat poszedł do przodu. Tymczasem we współczesnej polskiej rzeczywistości funkcjonują skany dokumentów, w formie nieprzeszukiwanej. Na maile instytucje nie odpowiadają. Powinny być formaty przeszukiwanej, bazy danych, api. Nie rozumieją tego urzędy, a sądy to już w ogóle nie rozumieją.

Karol Górski podsumował, że ma wrażenie z dyskusji, że sądy się cofają. Czy nie warto podyskutować by z tym zawalczyć? Czy jeśli przed NSA Watchdog Polska przegra, to jest dalsza droga? Zenon Michajłowski - trzeba iść do Strasburga, tam są wyroki ostateczne prawomocne. Trzeba bodźcować Agencję Praw Podstawowych.

Katarzyna Tadeusiak-Jeznach zapytała na jakie pytania należy sobie odpowiedzieć. Gdzie jesteś my Polacy, czy Sieć Obywatelska Watchdog?. Co Watchdog Polska wie o stosowaniu prawa do informacji przez ludzi?. Pracując z seniorami nie ma poczucia, że ludzie wiedzą. Zenon Michajłowski z kolei stwierdził, że widzi iż sami urzędnicy i politycy pytają, więc coś się jednak zmienia. Alina Czyżewska stwierdziła, że ma inną obserwację. Przez to, że pisze dużo na Facebooku, wykładając dlaczego ludzie mają do tego prawo. Ludzie podejmują sami inicjatywę. Ludzie najpierw obserwują, a potem mówią – my zrobmy też. Przykład – związki zawodowe zaczęły używać. Aneta Pierzchała-Tolak wspomniała o swoich doświadczeniach z 4 czerwca, że święta wolności. Ludzie mówili, że oczywiste jest, że mogą pytać, zwłaszcza młodzi. Nie pamięta by sama miała taką postawę. Uważa, że świadomość zdecydowanie wzrasta. Katarzyna Batko-Tołuć stwierdziła, że postawy są jednak różne. Starsze pokolenie często uważa, że to niezdrowa ciekawość i prodemokratyczna publiczność na stoisku Watchdoga, 4 czerwca w Gdańsku, często to wyrażała. Karol Górski uznał, że trzeba działać, ludzie skorzystają lub nie. Tak będzie zawsze. Ale bardzo widoczne jest korzystanie z informacji publicznej przez media i pisanie o tym, a także korzystanie z wiedzy organizacji zajmujących się prawem do informacji. A media promują prawo do informacji dalej. Jacek Piech powiedział, że jednak o sukcesie

użytkowników prawa do informacji świadczy rosnąca wiedza, jak skutecznie odmawiać dostępu do informacji. I to go martwi. Beata Kwiatkowska zwróciła uwagę na środowisko organizacji pozarządowych – domaga się przejrzystości, ale samo często nie jest przejrzyste. Nie publikuje sprawozdań i nie pisze ich tak by były zrozumiałe dla obywateli. Edyta Widawska zauważyła z kolei, że udało się zantagonizować środowiska, są urzędnicy i pytający.

Refleksja Bartosza Wilka na temat podnoszonych problemów. To, co robią urzędnicy, sądy potwierdzają. Szkoleniowcy to utrwalają. I to jest prawdziwy problem. Krzysztof Kowalik czuje, że w Polsce nie mamy szans wygrania spraw z punktu widzenia prawa człowieka do informacji. Rzecznik Praw Obywatelskich też nie widzi problemu. Katarzyna Batko-Tołuć podzieliła się doświadczeniem związanym z kierowaniem jednej ze spraw do Strasburga. Dotyczyła ona tworzenia prawa i maili. Trybunał odrzucił sprawę na etapie wstępnym, więc nie wiemy dlaczego. Wiadomo też, że Trybunał jest zapchany. Pewnym rozwiązaniem może być sąd w Luksemburgu i rozstrzyganie przynajmniej części rozpraw dzięki unijnemu prawu. To są tematy do zbadania. Zenon Michajłowski z kolei zaproponował by nic nie robić. Politycy i administracja będą używać prawa do informacji i załatwią sprawy za Watchdoga. Walczą ze sobą propagują prawo.

Edyta proponuje opowieść pozytywną, pokazywanie urzędnikom, że jawność jest też ich zyskiem i pokazywanie dobrych praktyk. Podkreślić to, co jest dobre. Stworzyć system szkoleniowy o tym, jak działać dobrze i jawnie. Antagonistyczny podział jest bezsensowny. Zrobienie kampanii skierowanej do wszystkich, w tym do urzędników. Dla nich to też kwestia ważna – jak oni awansują, wynagrodzeń. Aneta Pierzchała Tolak wzmocniła ten głos, wspominając współpracę z urzędem miasta w Gdańsku. Tam bardzo dobrze działało korzystanie z BIPu, w którym było mnóstwo informacji, a urzędniczki uważały za oczywiste odpowiadanie na wnioski i zdobywały sobie informację w BIPie, a nie od innych osób w urzędzie. Może warto pokazać, co urzędnicy sądzą o BIPie – co w BIPie jest fajne. Bartosz Wilk. Dla nas jest oczywiste dlaczego coś jest jawne. Ale trzeba wytłumaczyć. Ten głos wsparła Katarzyna Tadeusiak-Jeznach. Widziałyby potrzebę kampanii społecznej na temat tego dlaczego zadajemy pytania. Jacek Piech stwierdził, że wszystko zależy od władz gminnych. To władze są w stanie zmieniać działania urzędników.

Alina Czyżewska zaproponowała by znaleźć sposób na rozpoczęcie rozmowy z sędziami. Zaprosić ich do cyklu debat. Cały dzień debat. Pokazać sędziom perspektywę prawocłowieczą i podkreślić, że sądy nie są od stanowienia prawa, a to się zdarza. Katarzyna Batko-Tołuć zapytała czy możliwe jest wyłonienie kilkorga sędziów, którzy konsekwentnie orzekają dobrze. Szymon Osowski, powiedział że są sędziowie, którzy świadomie orzekają przeciwko jawności. To nie jest kwestia braku wiedzy. Karol Górski uznał, że nie ma sensu tego dociekać, ale warto by znaleźć narzędzie wywierania presji na nich. Może cykl debat z sędziami we współpracy z jakimś medium. Krzysztof Kowalik zaproponował by na Toast za jawność zapraszać osoby, które muszą udostępniać informację publiczną. Proponuje przyznawać nagrody i antynagrody. Zenon Michajłowski zaproponował by zapraszać na nasze debaty wszystkich, którzy teraz korzystają z prawa do informacji, ponieważ to oni robią robotę. A robią ją głównie politycy i skrajne środowiska. Walczą o swój interes. Bo oni pokazują, że dla nich to jest ważne. Jacek Piech – trzeba pisać o tym, co się zdobywa. Informacją trzeba się dzielić i pisać dlaczego to jest ważne.

Pokazać pozytywny przykład – jak ktoś dobrze orzeka. Są sędziowie, którzy nie rozumieją praw i wolności. Świadomie orzekają przeciw jawności.

Krzysztof Wychowatek przedstawił swój pomysł na „format c:/”. Uważa, że należy porzucić obecną ustawę i zacząć pisać nową ustawę o jawności. Ustawę podnieść do rangi ustrojowej. Nazwałby to Kodeksem Jawności (a nie ustawą). Połączyłaby kwestię jawności i nowoczesności, cyfryzacji. Orzecznictwo wtedy wyrzucamy do kosza, ponieważ nie jest do tej ustawy. Cztery lata to wystarczy by przygotować się. Jest to dużo pracy. Trzeba pozyskać różne środowiska. Za cztery lata będą wybory, podczas których będzie walka o istotną zmianę. Można by wyjść z pomysłem. Dobry moment. Być może jakimś pomysłem jest od strony ministerstwa cyfryzacji. By stamtąd wyszło. Niech to będzie łączenie kwestii jawności i nowoczesności, cyfryzacji państwa. Trzeba by popracować z organizacjami.

Przerwa 5 minut.

Rozpoczęto dyskusję o **sposobie podejmowania decyzji przez Zarząd.**

Katarzyna Krześniak-Dęga zreferowała sytuację odmówienia przez zarząd dania logo inicjatywie Świeckie Państwo. Zarząd odmówił, gdyż uważał, że Watchdog nie angażuje się w projekty światopoglądowe. Katarzyna uważa, że pieniądze nie mają światopoglądu. A ustawa dotyczyła jawności dochodów Kościoła. Np. na terenach parafialnych prace z pieniędzy publicznych wykonują służby miejskie. Jest to jakiegoś rodzaju przychód Kościoła. Pytanie jakie inicjatywy w takim razie popiera Watchdog. Karol Górski zapytał jak podejmowana była ta decyzja. Bartosz Wilk odpowiedział, że zarząd dyskutowała mailowo. Zarząd poinformował, że chętnie wspiera każdego, kto stara się o jawność. Natomiast w tej kwestii staje przed dylematem - gdzie zaczynają się poglądy członków Zarządu jako ludzi, a gdzie są obowiązki względem organizacji. W zasadzie zarząd nie pozwala sobie na otwarte popieranie jakiejś opcji związanej ze światopoglądem. Jedynym wyjątkiem jest poparcie parady równości (tu chodzi o równość, o prawa), a i to było najpierw okupione wahaniem, a potem kontrowersjami. Zarząd kontynuuje ten wątek, ale też bardzo ostrożnie. W zasadzie raz do roku, pisząc o solidarności i prawach człowieka. Ustawa świeckie państwo to jest jeden z tematów, który lokowałby Watchdoga na scenie światopoglądowej. Oczywiście gdyby chodziło o pomoc prawną, opinię, ochronę praw, zmonitorowanie jak działa prawo, to w ogóle by nie miało znaczenia. Watchdog ma przecież sprawy z Archidiecezją Łódzką w sądzie. Sprawa dotyczy wydatków związanych z cmentarzami. Ale tym razem mowa o akcji na rzecz pewnego rozwiązania, które nie jest elementem już istniejącego porządku (likwidacja przywilejów), ani też w sumie nie dotyczy systemu praw człowieka. Więc jaki ma związek z celami statutowymi Watchdoga? Zarząd nie umiałby wytłumaczyć, czemu popiera aktywnie "jawność przychodów i likwidację przywilejów finansowych kościoła", a nie popiera aktywnie "jawności obecności środowisk proaborcyjnych w szkołach". Ponadto sprawa działa się, gdy wprowadzano jawność zarobków w NBP, której Watchdog był przeciwny jako nadmiarowej i komplikujące istniejący system. A to podobna sytuacja. Powodowałoby to odejście od ustawy matki (o dostępie do informacji). Czy każda grupa ma mieć teraz odrębną ustawę, która zapewni jawność? Nie było to rozwiązanie systemowe dla jawności. Watchdog Polska, dając logo, podpisałby się pod całą ustawą. A w niej było dużo więcej przepisów.

Krzysztof Kowalik zwrócił się do Walnego o podjęcie tej decyzji.

Zenon Michałowski zaproponował by tego typu prośby wpływały do Walnego Zebrania Członków i Członkiń. Ten głos poparła Edyta Widawska, o ile jest czas na taką decyzję. Krzysztof Wychowatek uważał z kolei, że najgorszym sposobem jest wysyłanie tego typu pytań na listę dyskusyjną. Lista wcale nie jest demokratyczna. Ogranicza zakres dyskutantów do mających czas, umięjących dobrze się wyrażać w piśmie. Nie służy też osiągnięciu konsensusu. Nie da się stwierdzić jaka była faktycznie decyzja większości. Katarzyna Krześniak-Dęga zauważyła, że na liście odzywają się pojedyncze osoby. Więc trudno by było stwierdzić czy i jaka decyzja została podjęta. Ten głos poparł Krzysztof Jakubowski. Beata Kwiatkowska uważa, że od strony prawnej Zarząd miał prawo podjąć decyzję. Jakiś zakres jej uprawnień jest delegowany na zarząd. Uważa jednak, że nie chciałaby dowiedzieć się po fakcie, że logo Stowarzyszenia jest na tym projekcie. Nie wie jednak jak rozdzielić rzeczy, które wymagają konsultacji i bieżące. Nie wszystkie są takiej wagi, jak podpisanie się pod inicjatywą ustawodawczą. Alina Czyżewska zwróciła uwagę, że lista dyskusyjna nie jest organem. I to członkini lub członek mają prawo zdecydować kogo pytają. Zarząd jest organem. I to organ jest pytany.

Karol Górski zaproponował by była informacja o inicjatywach, z krótkim okresem na wyrażenie zdania. Może sms do członkiń/członków. Zenon Michajłowski zwrócił uwagę, że ważny jest dostęp do informacji. Katarzyna Tadeusiak-Jeznach zwróciła uwagę, że jest taki instrument jak nadzwyczajne walne. Beata Kwiatkowska zwróciła uwagę, że można szukać innych narzędzi, a chciałaby widzieć co wpływa do zarządu. Alina Czyżewska, może warto zrobić grupę „Członkowie”. Karolina Walkiewicz poprosiła by informować o tym, gdzie są zaproszenia. Wysyłać na listę dyskusyjną notatki ze spotkań biura.

Krzysztof Kowalik uznał, że newsletter jest najlepszym źródłem informacji o tym, co robi stowarzyszenie. Chciałby jednak pomóc. Nie wie jak. Może być to Open'er, może biuro nie ma mocy przerobowych i ktoś mógłby się zająć. Nie do końca wie jakie są możliwości techniczne dysku. Poparł to Karol Górski. Też chciałby się włączyć w festiwale.

Zenon Michajłowski zaproponował składki przeznaczać na to by komunikacja wewnątrz stowarzyszenia była prawidłowa. Dokumentacja powinna być zebrana - protokoły w jednym miejscu, uchwały walnego i zarządu w jednym miejscu. Co w poradnictwie się dzieje. Wiedza jest zbyt fragmentaryczna. Aneta Pierzchała-Tolak dodała do tego projekty międzynarodowe i partnerów. Informację o wyjazdach, nagrodach, spotkaniach. Edyta Widawska miała z kolei problem ze znalezieniem informacji na stronie. I chciałaby by zmienić ją na bardziej czytelną. Krzysztof Kowalik chętnie czytałby pisma procesowe i korzystał z zawartej w nich argumentacji. Watchdog Polska wysyła też wiele wniosków. Chciałby wiedzieć skąd biorą się pomysły, czy są strategiczne, jakie inne działania strategiczne są podejmowane, dlaczego to, a nie co innego.

O 22.38 przerwa w obradach do 8.30 dnia następnego.

Przewodnicząca otworzyła obrady drugiego dnia. Posumowała, że pozostały z poprzedniego dnia sprawy związane z etyką. Jeden z tematów - finansowanie organizacji bliskich władzy z pieniędzy publicznych – został omówiony już po zamknięciu obrad WZCC po 22.38. Temat został uznany za ważny, ale nie było pomysłu co dokładnie z tym zrobić. Będą dalsze rozważania.

Postanowiono wrócić do dokończenia dyskusji o **komunikacji wewnętrznej**. Katarzyna Batko-Tołuć przeszła do przedstawiania istniejących już rozwiązań technicznych funkcjonujących w organizacji.

- co tydzień jest spotkanie biura, po którym sporządzana jest notatka i umieszczana na dysku wspólnym.
- Na dyskusyjnej liście członkowskiej są członkowie, a lista członków jest na BIPie <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=676&id2=2>
- Na BIPie są i inne ważne dokumenty, np. protokoły z WZCC <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=675&id2=5> Krzysztof Kowalik zwrócił uwagę by były w wersji przeszukiwalnej. Katarzyna Batko-Tołuć zwróciła uwagę, że możliwe to będzie tylko w kolejnych protokołach.
- W BIPie dostępne są także inne informacje (zwłaszcza w dziale: „Majątek, zarządzanie, polityka organizacji”)
 - Przychody <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=715>
 - Wszystkie wydatki z 1% z danego roku <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=714&id2=715>
 - Wykorzystanie darowizn <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=722&id2=715>
 - Kontrole <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=687&id2=715>
 - Opinie i udział w debacie publicznej <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=644&id2=715>
 - Jawne wynagrodzenia <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=671&id2=715>
 - Polityka równości, dostępności i zrównoważonego rozwoju <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=388&id2=715>
 - Źródła finansowania <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=724&id2=715>
- Lista wniosków, które wpływają do Watchdoga i odpowiedzi na nie dostępne są w dziale „Dostęp do informacji nieumieszczonej w BIP” <https://bip.siecobywatelska.pl/index.php?id=467>
- Dostęp do dysku odbywa się przez konto gmail lub gsuit.com. Hasło można otrzymać od Agnieszki Zdanowicz. Na dysku są dyski zespołu i tam członkowie mają dostęp, jeśli zostaną dodane/i. Tam są notatki ze spotkań zespołu. Jest też dysk członkowski.
- Mamy panel członkowski, tam ważnym narzędziem jest kalendarz. Dyskusja zmierzała w kierunku przeniesienia kalendarza na dysk. Członkowie uznali, że w nowym kalendarzy warto by był dostęp do dokumentów sądowych.

Następnie Katarzyna Batko-Tołuć zgłosiła wniosek formalny, żeby skreślić z porządku obrad punkt o monitorowaniu spółek publicznych oraz finansowaniu inicjatyw strażniczych z pieniędzy rządowych. Uzasadnieniem był fakt, że brakuje czasu i to, że ten ostatni punkt został już i tak przedyskutowany na spotkaniu roboczym. Jednocześnie wnioskodawczyni zaproponowała by dyskusja o sprawach etycznych nastąpiła tuż przed rozpatrzeniem zmian statutowych, a punkt „czy Watchdog Polska powinna działać profrekwencyjnie” został przeniesiony na koniec WZCC.

Za zmianą porządku obrad w formie zaproponowanej przez wnioskodawczynię, głosowało 12 osób, 0 osób przeciw, 2 osoby wstrzymały się od głosu.

Przewodnicząca zaproponowała przejście do prezentacji **sprawozdania z działalności i sprawozdania finansowego**. Katarzyna Batko-Tołuć, skarbniczka, poinformowała, że po raz pierwszy od kilku lat organizacja nie utraciła płynności finansowej i nie poniosła straty. Ok. 40% milionowego budżetu pochodziło od obywaterek i obywateli. 11% pochodziło od biznesu, 40% granty i kilka procent z działalności gospodarczej. Sytuacja jest lepsza, choć jeszcze nie jest bezpieczna. Piotr Kodzis zwrócił

uwagę, że trzeba podjąć w tej sytuacji uchwałę o przeznaczeniu zysku. W porządku obrad zapisano bowiem przyjęciu uchwały o przyjęciu straty. Omówione też zostały otrzymane granty i ich przeznaczenie.

Następnie Katarzyna Batko-Tołuć przedstawiła proporcje kosztów. Najwięcej organizacja wydaje na sprawy sądowe – opłaty za dwóch prawników i koszty bezpośrednie spraw. Sporo pieniędzy wydawanych jest na edukację i kampanie. Pojawiają się też teksty, które kształtują debatę publiczną. Następnie omówione zostały efekty spraw sądowych. Wyjaśnień udzielał Szymon Osowski. Kolejnym punktem było przedstawienie wniosków wysyłanych przez Watchdog Polska. Od 2018 roku wysyłane wniosków jest na bieżąco monitorowane. Wnioski są wysyłane na podstawie analiz bieżących wydarzeń dokonywanych przez pracownice i pracowników biura, zaplanowanych działań zarządu, czasem propozycji pracownic i pracowników. Lista prowadzona jest w sposób możliwy do udostępnienia. Poza tym prowadzone było poradnictwo prawne. Zenon Michajłowski zwrócił uwagę, że dobrze by było pokazać jak przedmiotowo wyglądał rozkład poradnictwa. Następnie Katarzyna Batko-Tołuć omówiła opinie, odezwy i innego typu stanowiska Watchdog Polska, i przeszła do omawiania współpracy międzynarodowej. Przypomniała też opinie prawne złożone przez Watchdog Polska.

Następnie nastąpiła seria głosowań.

Przyjęto **poprawiony regulamin zarządu, stanowiący załącznik do uchwały Zarządu z 27 listopada 2018 roku**. Bartosz Wilk poinformował, że taki regulamin istniał wcześniej, sporo spraw się zdezaktualizowało i trzeba było dokonać poprawek. Krzysztof Kowalik zapytał co oznacza, że członkom zarządu przysługuje zwrot kosztów z tytułu pełnionych funkcji. Poinformowano go, że dotyczy to kosztów podróży i noclegu. Katarzyna Batko-Tołuć, dodała że jednocześnie dwa lata wcześniej zostało przyjęte, że Zarząd pobiera wynagrodzenie z tytułu pełnionej funkcji. To powinni ułatwić przekazywanie funkcji i warunki pracy dla kolejnych Zarządów. Krzysztof Kowalik podniósł, że warto napisać o zwrocie kosztów podróży i zakwaterowania wprost w Regulaminie, gdyż ktoś może w przyszłości wyciągnąć wniosek iż są to jakieś inne koszty. Piotr Kodzis zaproponował by głosować przyjęcie Regulaminu bez zmian. Bartosz Wilk poparł tę myśl, wskazując że choć WZCC zatwierdza Regulamin, to jednak za jego przygotowanie odpowiedzialny jest Zarząd.

Za zatwierdzeniem Regulaminu przygotowanego i przyjętego przez Zarząd 27 listopada 2018 roku głosowało 13 osób, 0 osób głosowało przeciw, 4 osoby się wstrzymały.

Następnie Przewodnicząca poprosiła **Komisję Rewizyjną o przedstawienie opinii do sprawozdania finansowego**. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej – Krzysztof Wychowatek – w imieniu Komisji rekomendował sprawozdanie do przyjęcia. Poinformował, że podczas kontroli, Komisja zwróciła uwagę na konieczność ujenoliczenia klasyfikowania darowizny od firmy prywatnej w informacji dodatkowej i ujęcie jej w CIT. Komisja uznała, że kwota nie była prawidłowo zaklasyfikowana. CIT został poprawiony. Komisja wprowadziła nie warunkowała rekomendacji przyjęcia sprawozdania finansowego od poprawy niekonsekwencji w informacji dodatkowej, ale zostało to przez Zarząd poprawione.

Krzysztof Jakubowski zapytał o sposób księgowania. Skoro darowizna wynosiła 150 tys., a nie wszystkie pieniądze zostały wydane, to jak to jest księgowane. Krzysztof Wychowatek wyjaśnił

księgowanie w Watchdog Polska odbywa się zgodnie z kosztami. Dzięki temu z roku na rok przychody są adekwatne do konkretnego roku.

Krzysztof Kowalik zaproponował zmianę porządku obrad, przed zapowiedzianą przez Przewodniczącą przerwą. Jego propozycja dotyczyła przesunięcia na ten moment wyboru Komisji Skrutacyjnej, żeby ta – podczas przerwy – mogła przygotować karty do głosowania.

Za zmianą Porządku obrad, w taki sposób że wybór Komisji Rewizyjnej miałby mieć miejsce po przedstawieniu opinii Komisji Rewizyjnej na temat sprawozdania finansowego Stowarzyszenia głosowało 10 osób, przeciw 1 osoba, 6 osób wstrzymało się od głosu.

Wniosek o zmianę porządku został przyjęty. Przewodnicząca zapytała kto z zebranych zgłasza się do Komisji Skrutacyjnej. Do Komisji zgłosili się Piotr Kodzis i Szymon Osowski.

Za wyborem Komisji Skrutacyjnej w składzie Piotr Kodzis i Szymon Osowski głosowało 17 osób, przeciw – 0, wstrzymujących się - 0.

Zenon Michajłowski zaproponował by do Komisji Rewizyjnej weszła Katarzyna Krześniak-Dęga, jako osoba która wykazała się umiejętnością poprowadzenia Komisji Etyki, Adam Dobrawy, który wprawdzie był nieobecny, ale wyraził zgodę na kandydowanie i Krzysztof Wychowatek, jako osoba znająca się na temacie stowarzyszeń. Członkinie i Członkowie zaczęli dyskutować nad możliwością głosowania nad kandydaturą osoby nieobecnej na WZCC.

W wyniku dyskusji poddano pod głosowanie przyjęcie pisemnego oświadczenia o wyrażeniu zgody na kandydowanie przez Adama Dobrawego. Za przyjęciem oświadczenia głosowało 14 osób, przeciw – 2 , wstrzymujące się – 2.

Następnie Przewodnicząca poprosiła obecnych na sali zgłoszonych kandydatów o zgodę na kandydowanie. Zgodę wyraziła Katarzyna Krześniak-Dęga. Krzysztof Wychowatek nie wyraził zgody. Krzysztof Wychowatek zaproponował natomiast by w skład Komisji Rewizyjnej weszła Katarzyna Okuniewska (nie wyraziła zgody) i Zenon Michajłowski (wyraził zgodę), którzy mogliby kontynuować działania z kończącej się kadencji.

Przed przerwą Katarzyna Batko-Tołuć zwróciła uwagę, że na Walne Zebranie dotarli Krzysztof Alcer i Piotr Sołowij.

Nastąpiła przerwa w obradach.

Po przerwie obecna kandydatka i kandydaci przedstawili się Walnemu Zebraniu Członków.

Następnie Przewodnicząca zarządziła turę głosowań.

Za przyjęciem sprawozdania merytorycznego i finansowego, głosowało 15 osób, przeciw – 0, 2 głosy wstrzymujące.

Krzysztof Wychowatek zaproponował, żeby zysk przeznaczyć na zwiększenie funduszu statutowego. Byłaby wtedy możliwość pokrycia ewentualnych strat nie tyle z przychodów lat kolejnych, a z funduszu statutowego. Katarzyna Batko-Tołuć dodała, że w razie dużych przychodów w przyszłości to też byłaby korzystne dla łatwego tłumaczenia, że organizacja nie zarabia, a wciąż myśli o celach

statutowych. Krzysztof Wychowatek zaproponował, żeby choć trochę odkładać na fundusz statutowy. To będzie oznaczało, że mniejszy będzie spodziewany zysk na koniec 2019 roku. Realnie można założyć, że co roku przeznaczymy 20 tys. zł.

Za uchwałą o przeznaczeniu zysku z roku 2018, w wysokości 55 796,96 zł na zwiększenie przychodów roku następnego, a 20 000 zł na zwiększenie funduszu statutowego - 16 głosów, przeciw – 0, wstrzymała się 1 osoba.

Uchwała nr 2, dotycząca sprawozdania finansowego i przeznaczenia zysku. Stanowi załącznik 5

Uchwała nr 3, dotycząca sprawozdania z działalności stanowi załącznik nr 6.

Następnie Przewodnicząca przeszła do głosowania absolutorium dla Zarządu

Za udzieleniem absolutorium Zarządowi głosowało 14 osób, przeciw – 0, wstrzymały się 3 osoby.

Przewodnicząca zachęcała Walne Zebranie Członków i Członkiń do wyrażenia swojego uznania dla Zarządu.

Następnie Przewodnicząca poprosiła **Przewodniczącego ustępującej Komisji Rewizyjnej o sprawozdanie jej prac**. Krzysztof Wychowatek podziękował i podzielił się swoimi przemyśleniami. Komisje Rewizyjne nie pełnią we współczesnym świecie tej roli, jaką kiedyś ustawodawca przewidział. Komisje Rewizyjne nie służą niczemu, nie dlatego żeby członkowie Komisji nie mieli kompetencji, ale dlatego, że system dawno przegonił możliwości Komisji Rewizyjnych. Takie organizacje jak Watchdog Polska muszą mieć księgowość, często otrzymują pieniądze z budżetu, muszą sprawozdawać, muszą zrobić audyt, muszą tłumaczyć się przed służbami skarbowymi. Dokumentacja, którą trzeba prowadzić, nie daje możliwości by Komisja Rewizyjna była w stanie wyłapać coś innego niż odpowiednie służby i programy. Można wprawdzie wyprowadzać pieniądze, ale to wymaga fałszowania dokumentacji. Społeczna Komisja Rewizyjna nie byłaby w stanie tego wychwycić. Taka kontrola byłaby możliwa w przypadku badania biegłego rewidenta, ale i tu nie ma pewności. Dodatkowo w Watchdog Polska jest duża jawność, co zwiększa bezpieczeństwo. Można sobie wyobrazić sytuację, gdzie są pieniądze wydawane niewłaściwie – po prostu ktoś je wyjmie z konta i wyda na to, co uważa, ale Komisja Rewizyjna tego nie powstrzyma. To są sprawy kryminalne.

Komisja Rewizyjna Watchdog Polska pracując w polskich warunkach, zrobiła to, co była w stanie zrobić. Kontrola o przestrzeganiu ochrony danych osobowych została zamknięta. Komisja uważała, że nie ma wystarczającej wiedzy by zakończyć ją konkluzją. Poza tym miały miejsce trzy kontrole – sprawozdania finansowego za 2016, 2017 i 2018 rok. Nie została wykryta nieprawidłowość pozwalająca nie rekomendować sprawozdania do przyjęcia. Co roku przedstawiano drobne uwagi co należy poprawić, np. odprowadzić podatek u źródła. W chwili rozpoczęcia kadencji przez Komisję Rewizyjną weszło akurat prawo nakładające na nią obowiązek zawierania umów z członkami zarządu i akceptowania faktur wydanych w związku z członkami Zarządu. Stanowiło to duże wyzwanie, gdyż Komisji nie ma na co dzień w biurze. Ostatecznie Walne Zebranie wyznaczyło Przedstawicielkę do zawierania umów – Agnieszkę Zdanowicz, Dyrektorkę Zarządzającą.

Katarzyna Batko-Tołuć podziękowała Komisji Rewizyjnej. Przewodnicząca zachęcała Walne Zebranie Członków do wyrażenia swojego uznania.

Przystąpiono do przeprowadzenia wyborów Komisji Rewizyjnej.

Komisja Skrutacyjna wydała 17 kart. Karol Górski złożył postulat by w przyszłości Komisje Skrutacyjne zdecydowały o kolejności nazwisk na karcie. Niech to będzie bądź kolejność alfabetyczna, bądź kolejność zgłoszeń. Bo gdy nie ma logicznej kolejności, głosujący mogą zadawać sobie pytanie czy to kolejność, w jakiej mają dokonywać wyboru.

Podczas gdy trwało liczenie głosów, Alina Czyżewska zapytała jakie wpłynęły **wolne wnioski**. Przewodnicząca odczytała treść wniosku pisemnego: „Wniosek do punktu 12 obrad. Odczytanie przez wnioskodawcę informacji. Treść informacji: cztery dziewięć zero sześć jeden osiem zero cztery pięć dziewięć dwa. Wnioskodawca: Krzysztof Wychowałek - Członek”. Wnioskodawca zaznaczył, że chciał by ta informacja została zaprotokołowana. Ciekaw jest czy Zarząd udostępniając ten protokół będzie tę informację anonimizował.

Drugim wolnym wnioskiem było to, czy ktoś z członków Watchdog Polska chciałby zgłosić się do Zarządu Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.

Do końca Walnego Zebrania Członkiń i Członków zostało 80 minut.

Do sali wrócił **przedstawiciel Komisji Skrutacyjnej Piotr Kodzis i odczytał protokół**. „Komisja Skrutacyjna w składzie Piotr Kodzis i Szymon Osowski, rozdała 17 kart i otrzymała z powrotem 17 kart. Oddano 1 nieważny głos i 16 głosów ważnych. Katarzyna Krześniak-Dęga otrzymała 13 głosów, Zenon Michajłowski – 11, Adam Dobrawy – 7, Krzysztof Kowalik – 13. Komisja Rewizyjna stwierdza, że członkami Komisji Rewizyjnej wybrani zostali Katarzyna Krześniak-Dęga, Zenon Michajłowski i Krzysztof Kowalik.” Protokół stanowi Załącznik nr 7.

Komisja Skrutacyjna otrzymała brawa za szybkie i sprawne przedstawienie wyników.

Zenon Michajłowski poinformował, że w sprawie zmiany statutu będzie postulował głosowanie imienne. I jeśli uzyska poparcie dwóch osób, to takie głosowanie będzie przeprowadzone.

Następnie Katarzyna Krześniak-Dęga przedstawiła sprawozdanie Komisji Etyki. Przedstawiła sytuację dotyczącą kolejnych spraw rozpatrywanych przez Komisję Etyki, która miała do rozpatrzenia kilka znacznie zaległych spraw z poprzedniej kadencji. W 2018 roku wpłynęły 3 sprawy. Od momentu wpłynięcia sprawy minęło maksymalnie 15 dni. Wedle Regulaminu Komisji Etyki powinno to być 7 dni, ale należałoby zaproponować co najmniej 15, gdyż jest to bardziej realny termin. Ponadto proponuje oddanie pewnych spraw w ręce Członka stowarzyszenia. Nie o wszystko członek musi pytać Komisję Etyki. I czasem Komisja być może powinna oddać decyzję Członkowi lub Członkini.

W tym momencie nastąpiła krótka dyskusja czy można być w dwóch organach – Komisji Rewizyjnej i Komisji Etyki. Padły spontaniczne stwierdzenia, że Katarzyna Krześniak-Dęga jest w obu Komisjach. Z kolei Krzysztof Kowalik stwierdził, że problemem Komisji Etyki są bardzo lakoniczne uzasadnienia wnioskujących. Nie wiadomo do końca, co ewentualnie nieetycznego widzi w danej kwestii wnioskodawca. Alina Czyżewska zwróciła z kolei uwagę, że Komisja Etyki może nie mieć zasobów merytorycznych, żeby rozstrzygnąć daną kwestię.

Karol Górski podziękował Katarzynie Krześniak-Dędze za mobilizowanie Komisji do działania i dobre Przewodniczenie. Dodał, że Komisja może zadawać wnioskodawcy pytania.

Następnie rozpoczęto dyskusję na temat zmian Statutowych. Bartosz Wilk przedstawił propozycję uchwały o zmianach statutowych przygotowaną przez Zarząd (Załącznik 8). Pierwsza zmiana to uporządkowanie co może robić członek lub członkini zawieszony/a. Druga zmiana dotyczyła poprawienia nieściśłości – czy do Komisji Rewizyjnej głosujemy jawnie czy tajnie (de facto to nie była ta zmiana, ta zmiana była w punkcie 4 i dotyczyła Komisji Etyki). Zmiana Dyrektorki biura na Dyrektorkę zarządzającą. To potwierdzenie stanu faktycznego. Kwestia terminu wpłacania składek – czy można dzielić na 12 części i płacić co miesiąc.

Rozpoczęła się dyskusja o tych zmianach. Zenon Michajłowski podniósł, że jest sytuacja nierówności. Ktoś – obecny na WZCC – zapłacił całą składkę za rok, a ktoś inny nie. Zenon Michajłowski stwierdził, że nie ma wiedzy kto zapłacił i ile. Podobną kwestię podniósł Krzysztof Wychowatek.

Piotr Kodzis zgłosił wniosek formalny by z propozycji uchwały (treść w Załączniku 8) wykreślić punkt o rozłożeniu składki na raty. Rozpoczęła się dyskusja o sposobie procedowania. Ponieważ nie doprowadziła ona do konkluzji, a wniosek formalny okazał się trudny do głosowania (wciąż bowiem mowa była o projekcie uchwały przygotowanej przez Zarząd), Katarzyna Batko-Tołuć przedstawiła argumenty stojące za tą propozycją. W praktyce kilka osób płaci składkę co miesiąc. Czy Zarząd ma to akceptować? Czy zmuszać do płacenia w jednej racie? Czy łamać statut? Często te osoby jednak płacą znacznie większą składkę, niż obowiązujące 120 zł. Krzysztof Jakubowski zaproponował by przemyśleć termin 31 maja, jako maksymalny termin zapłacenia składki. W związku z tą dyskusją i mnożącymi się wątpliwościami, Zarząd wprowadził autopoprawkę polegającą wycofaniu propozycji. Pozostałe punkty proponowanej uchwały nie wzbudziły zastrzeżeń.

Przewodnicząca zaproponowała głosowanie uchwały o zmianie statutu w wersji zaproponowanej przez Zarząd, po dokonaniu autopoprawki. Za przyjęciem uchwały głosowało 15, przeciw – 0, 1 wstrzymujący. Uchwała w wersji przyjętej przez WZCC stanowi Załącznik 9.
--

Kolejną propozycją było głosowanie uchwały dotyczącej usunięcia Komisji Etyki ze statutu. Krzysztof Wychowatek zgłosił wniosek o głosowanie imienne, poprał go Zenon Michajłowski. Alina Czyżewska zaproponowała by wnioskodawcy przedstawili swoje racje. Katarzyna Batko-Tołuć z kolei stwierdziła, że chciałaby przedstawić argumenty za pozostawieniem Komisji Etyki. Jak stwierdziła, niezależnie od trudności i wielu uwag, że Komisja proceduje zbyt wolno, jej dorobek jest imponujący. Wpłynął też wniosek do stowarzyszenia o udostępnienie jej dorobku. Katarzyna Batko-Tołuć rekomendowałaby by to zrobić w jakiejś przetworzonej formie.

Zenon Michajłowski uznał, że Komisja Etyki jest zlikwidowana de facto, jeśli nie de iure. Dublowanie funkcji i sprawowanie funkcji kontrolnej i doradczej jest etycznie i funkcjonalnie niewłaściwe. Piotr Sołowij, członek Komisji Etyki, podkreślił, że zadanie Komisji jest głównie doradcze. Krzysztof Jakubowski uznał, że funkcja ta jest ważna. Jest sporo kwestii etycznych. Kto będzie udzielał porad? Karol Górski uznał, że likwidacja Komisji Etyki byłaby szkodliwa wizerunkowo. Krzysztof Alcer powołuje się na istnienie Komisji w kontaktach z innymi organizacjami. Oczekiwania członków są bardzo duże, a to jest ciało opiniotwórcze, a nie rozstrzygające. To jest duży zasób, że Watchdog Polska takie ciało posiada. Zenon Michajłowski - Komisja Etyki służy jako przykrywanie odpowiedzialności Zarządu. To on ma decydować. Wątpi bowiem w zdolność kogokolwiek z Członków i Członków do bycia bardziej etycznym niż inni.

Przystąpiono do głosowania projektu uchwały o likwidacji Komisji Etyki. Głosowanie miało charakter
--

imienny.

Za likwidacją Komisji Etyki głosowali: Zenon Michajłowski, Krzysztof Wychowalek

Przeciw likwidacji Komisji Etyki głosowali: Krzysztof Alcer, Katarzyna Batko-Tołuć, Alina Czyżewska, Krzysztof Jakubowski, Piotr Kodzis, Krzysztof Kowalik, Katarzyna Krześniak-Dęga, Beata Kwiatkowska, Katarzyna Okuniewska, Szymon Osowski, Aneta Pierzchała-Tolak, Piotr Sołowij, Katarzyna Tadeusiak-Jeznach, Bartosz Wilk

Wstrzymała się od głosu Anna Gdula

Podsumowując: 2 osoby za, 14 osób przeciw, 1 osoba wstrzymała się od głosu. Propozycja wykreślenia Komisji Etyki ze Statutu nie została przyjęta.

Kolejną propozycją zmiany statutowej było zmienienie nazwy Sieć Obywatelska Watchdog Polska na Artykuł 19. Zenon Michajłowski zapytał kto poprze jego wniosek o głosowanie imienne. Jednocześnie uznał, że na Walnym Zebraniu nie ma potrzeby tłumaczenia tej zmiany. Uznał, że chodzi tylko o stwierdzenie jakim jesteśmy watchdogiem i dlaczego. Nikt nie poparł wniosku o głosowanie imienne. Przewodnicząca zaproponowała głosowanie zaproponowanej zmiany statutowej.

Za wnioskiem o zmianę nazwy Sieć Obywatelska Watchdog Polska na Artykuł 19 głosowała 1 osoba, przeciw – 12 osób, 4 osoby wstrzymały się od głosu. Zmiana nie została przyjęta.

Rozpoczęto omówienie pozostałych punktów związanych z konfliktami interesów i zaangażowaniem się w kampanie profrekwencyjne przez Watchdog Polska. Wnioskodawczyni tematu dotyczącego działań profrekwencyjnych – Anna Gdula – nabrała wątpliwości czy wpisuj się to w cele statutowe organizacji. Alina Czyżewska zauważyła, że nie widzi by statut nie dawał podstawy. Brak czasu spowodował, że dyskusja była dosyć zdawkowa. Zwłaszcza, że realnie Watchdog Polska nie ma zasobów. Ustalono, że raczej nie ma problemu by Watchdog Polska przyłączyła się do innych inicjatyw. W wypadku zaproszenia można przedyskutować to z Członkiniami i Członkami. Zenon Michajłowski zauważył, że w każdej inicjatywie znaczenie ma towarzystwo.

Następnie rozpoczęła się dyskusja widoczności watchdogów przy partiach politycznych, np. przez wyrażanie poparcia dla partii politycznych w mediach społecznościowych. Piotr Kodzis zwrócił uwagę, że członkowie są osobami prywatnymi. Zwłaszcza jeśli nie są twarzą Stowarzyszenia. Zenon Michajłowski zwrócił uwagę na kwestię praw i wolności, które ma każdy człowiek. Przy tej okazji Aneta Pierzchała-Tolak podzieliła się wątpliwościami w kwestii kandydowania do jednostek pomocniczych. Padła odpowiedź, że formalnie jest to organ władzy i sprawa jest już rozstrzygnięta przez Statut. Problemem też było na ile osoba, która nie jest we władzach partii politycznych, ale jest widoczna, może być członkiem lub członkinią Stowarzyszenia. W związku z tym Komisja Etyki rekomendowałaby co najmniej zawieszenie się. Do rozstrzygnięcia w sumieniu członkini lub członka.

Ostatnim punktem były wolne wnioski. Powrócono do wniosku Krzysztofa Wychowalka i poproszono o wyjaśnienie odczytanej wiadomości. Z kolei Zenon Michajłowski zwrócił uwagę na to, że kandydat do Zarządu OFOP musi wiedzieć jak ten organ wcześniej procedował. Krzysztof Wychowalek przypomniał o swoim wniosku dotyczącym likwidacji panelu do 31 grudnia 2019 roku i przeniesienia danych na nim zgromadzonych. Karol Górski poprosił o możliwość podsumowania WZCC z punktu widzenia członka zawieszono. Katarzyna Batko-Tołuć przypomniała, że potrzebna jest decyzja czy Zarząd może udostępnić postanowienia Komisji Etyki na wniosek o informację.

Krzysztof Wychowalek, w kwestii swojego wniosku pisemnego dodał: „Zostawiam to w protokole. Dodam komentarz Jarosław Aleksander Kaczyński syn Rajmunda.”

W głosowaniu dotyczącym likwidacji panelu członkowskiego i przeniesienia danych podjęto wyznaczono datę 31 maja 2020 roku. Za – 8 osób, przeciw – 0, wstrzymało się 9 osób.

W kwestii udostępniania informacji o opiniach Komisji Etyki, pojawiły się zarówno głosy przeciw – Aneta Pierzchała-Tolak, jak i za – Krzysztof Jakubowski i Karol Górski, jak i pytanie czy to jest informacja publiczna – Krzysztof Wychowalek (są tam dane wrażliwe, była prywatna korespondencja. Nawet po zanonimizowaniu nie jest to w pełni anonimowe). Krzysztof Alcer zwrócił uwagę, że zdarzały się pomówienia. To jest organ zaufania wewnętrznego. Są dwa typy spraw - ogólne i osobowe. Stało na tym, że możliwe jest udostępnienie podsumowanie opinii i wytycznych.

Karol Górski, członek zawieszony, podsumował swoje uczestnictwo w WZCC. Stwierdził, że gdyby miał prawo głosu poparłby każdy wniosek o głosowanie imienne, gdyż taką ma zasadę. Co do wszelkich pozostałych głosowań zgadza się z podjętymi decyzjami.

Zenon Michajłowski zwrócił uwagę, że Komisja Rewizyjna powinna się zobowiązać do ukonstytuowania się.

Na tym Walne Zebranie Członkiń i Członków zostało zakończone.

Aneta Pierzchała-Tolak
Przewodnicząca

Katarzyna Batko-Tołuć
Sekretarza

Spis załączników:

Załącznik 1 – Lista obecności na WZCC

Załącznik 2 – Regulamin WZCC przedstawiony w zaproszeniu na WZCC

Załącznik 3 – Porządek obrad WZCC

Załącznik 4 – Uchwała nr 1 o przyjęciu regulaminu pracy zarządu

Załącznik 5 - Uchwała nr 2 dotycząca sprawozdania finansowego i przeznaczenia zysku

Załącznik 6 - Uchwała nr 3 dotycząca sprawozdania z działalności

Załącznik 7 – Protokół Komisji Skrutacyjnej z wyborów do Komisji Rewizyjnej

Załącznik 8 – Propozycja uchwały o zmianach statutowych przygotowana przez Zarząd

Załącznik 9 – Uchwała nr 4 o zmianach statutowych

Załącznik 10 – Ujednolicony tekst statutu

Regulamin obrad Walnego Zebrania Członków i Członkiń (WZCC)

Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska

§ 1.

1. WZCC otwiera przedstawiciel lub przedstawicielka Zarządu Stowarzyszenia, a następnie zebrani dokonują wyboru Przewodniczącego/Przewodniczącej WZCC spośród nieograniczonej liczby kandydatów i kandydatek w głosowaniu jawnym.
2. Wybrany Przewodniczący/Przewodnicząca WZCC przeprowadza wybór Sekretarza lub Sekretarzy w sposób określony w ust. 1.

§ 2.

1. Obradami Walnego Zebrania kieruje Przewodniczący/Przewodnicząca przy pomocy Sekretarza/Sekretarzy.

§ 3.

1. Wszyscy Członkowie i Członkinie Stowarzyszenia mają prawo brać udział w WZCC.
2. Każdy z Członków i każda z Członkiń posiada prawo do jednego głosu.
3. W Walnym Zebraniu biorą udział:
 - 1) z głosem stanowiącym - Członkowie zwyczajni i Członkinie zwyczajne
 - 2) z głosem doradczym - osoby zaproszone, Członkowie honorowi i wspierający oraz Członkinie honorowe i wspierające, Członkowie zwyczajni zawieszani i Członkinie zwyczajne zawieszane.
4. Członkowie i Członkinie, którzy zamierzają wziąć udział w dyskusji nad określonym punktem porządku zebrania, zgłaszają się kolejno do głosu.

§ 4.

1. Z obrad WZCC sporządza się protokół, który podpisuje Przewodniczący/Przewodnicząca i Sekretarz/Sekretarza zebrania. Protokół powinien zawierać: datę, porządek obrad, nazwiska Przewodniczącego/Przewodniczącej i Sekretarza/Sekretarzy zebrania, wnioski z dyskusji, wyniki głosowań, numery i treść podjętych uchwał, podstawowe dane zatwierdzonych planów i załączoną listę obecności Członków i Członkiń Stowarzyszenia.
2. Obrady są nagrywane, a nagranie pozostaje w Stowarzyszeniu do celów archiwalnych.
3. Protokół z obrad i nagranie zostają ogłoszone poprzez członkowską listę dyskusyjną oraz podlegają publikacji w panelu członkowskim Stowarzyszenia.

§ 5.

1. Na wniosek 2 Członków zwyczajnych uchwały są głosowane imiennie.
2. Głosowanie imienne odbywa się za pomocą podpisanych kartek, które w jednym momencie przekazywane są Przewodniczącemu/Przewodniczącej i odczytywane.
3. Wyniki głosowania zapisywane są imiennie w protokole.

§ 6

1. W przypadku, gdy Walne Zebranie Członków i Członkiń ma nie tylko charakter sprawozdawczy, ale także charakter wyborczy, do liczenia głosów w procedurze wyboru członków powołuje się 2 osobową Komisję Skrutacyjną.
2. Komisja jest wybierana w głosowaniu jawnym. Każdy uczestnik WZ może oddać 1 głos.
3. Kandydować do Komisji Skrutacyjnej mogą tylko osoby, które nie kandydują do organów Stowarzyszenia
4. Głosowanie odbywa się poprzez wypisanie na karcie wyborczej nazwisk kandydatów.
5. Za nieważny uznaje się głos oddany na karcie do głosowania innej niż ustalona, a także, jeżeli na karcie wyborczej wpisanych jest więcej nazwisk, niż miejsc w Zarządzie wymagających obsadzenia.

§ 7.

Przewodniczący/Przewodnicząca WZCC prowadzi zebranie zgodnie z porządkiem obrad i czuwa nad jego zgodnością ze Statutem oraz niniejszym Regulaminem, w szczególności:

- 1) przedstawia zebrany do zatwierdzenia ustalony porządek obrad zebrania oraz zgłoszone wnioski w sprawie zmiany porządku obrad,
- 2) zarządza wybory Sekretarza/Sekretarzy,
- 3) udziela głosu Członkom i Członkiniom według kolejności zgłoszeń,
- 4) sprawuje pieczę nad spokojem i porządkiem obrad oraz wydaje stosowne zarządzenia porządkowe,
- 5) wyjaśnia sposób głosowania i ustala kolejność głosowania,
- 6) podejmuje inne czynności wynikające z Regulaminu WZCC,
- 7) po wyczerpaniu spraw zamieszczonych w porządku obrad ogłasza zamknięcie WZCC oraz podjęte uchwały.

§ 7.

1. Sprawy dotyczące sposobu obradowania nie objęte niniejszym Regulaminem rozstrzyga Przewodniczący/Przewodnicząca Walnego Zebrania zgodnie z postanowieniami Statutu i przyjętymi powszechnie zasadami obradowania.
2. Zmiana niniejszego Regulaminu może nastąpić na wniosek Członka lub Członkini Stowarzyszenia.
3. Przyjęcie zmiany postanowień Regulaminu następuje w formie uchwały.
4. Sekretarz przedstawia członkiniom i członkom projekt protokołu. Uwagi zgłoszone w terminie do 3 dni po otrzymaniu protokołu stanowią załącznik do protokołu.

§ 8.

Regulamin został uchwalony przez WZCC w dniu 8 czerwca 2019 roku i wchodzi w życie z chwilą jego uchwalenia.

**Porządek Obrad Walnego Zebrania Członkiń i Członków
stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska**

Sobota 8 czerwca 2019 r.

13.00 Obiad

14.30-15.00 Otwarcie obrad

- 1) Otwarcie obrad przez Zarząd SOWP
- 2) Sprawdzenie listy obecności
- 3) Przedstawienie się zebranych osób
- 4) Wybór Przewodniczącego lub Przewodniczącej WZCC oraz Sekretarza/Sekretarzy
- 5) Przyjęcie Regulaminu Obrad WZCC
- 6) Przyjęcie Porządku Obrad WZCC

15.00-19.00 Dyskusja merytoryczna

Prezentacja i dyskusje o wybranych zagadnieniach (15.00-17.00)

- 1) Obowiązki jawnościowe partii politycznych – stan naszych spraw. Cały zarząd.
- 2) Dyskusja o problemie „gazet władzy” (Katarzyna Batko-Tołuć przedstawi co zrobiliśmy w temacie. Okazja do nowych pomysłów i uzupełnień)
- 3) Jawność w kulturze (Alina Czyżewska)
- 4) Jak wykorzystać raport o stanie gminy (Krótkie przypomnienie nowych przepisów- Szymon Osowski. Pomysły i zainteresowanie członków tematem);
- 5) Jawność obrad organu stanowiącego i jawność organów kolegialnych gminy (Krótkie przypomnienie nowych przepisów i problemów - Szymon Osowski);
- 6) Gdzie poszedł DIP przez ostatni rok dzięki sądom, głównie na podstawie spraw, w których Sieć brała udział, ale też np. problem z anonimowymi wnioskami (Szymon Osowski, Bartosz Wilk)
- 7) Sposób komunikacji wewnętrznej w SOWP – jak zrobić by członkowie nie czuli się zaskakiwani. Krzysztof Kowalik.

8) Sposób podejmowania decyzji przez SOWP przy przyłączaniu się do różnych inicjatyw – kto decyduje, w jakim trybie, jakiego typu inicjatywy trafiają, czy są jakiegokolwiek obiektywne kryteria? (na podstawie odmowy poparcia Zarządu SOWP dla inicjatywy ustawodawczej *Jawność przychodów i likwidacja przywilejów finansowych kościoła*). Katarzyna Krześniak-Dęga.

9) Dyskusja nt. finansowania z rządowych pieniędzy organizacji pozarządowych z ewidentnym preferowaniem określonych organizacji. Krzysztof Jakubowski.

10) Spółki publiczne – jak je monitorować? (Katarzyna Batko-Tołuć).

11) Czy SOWP powinna działać profrekwencyjnie (Anna Gdula)

Dyskusja o problemach etycznych i konfliktach interesów (17.30-19.00)

1) widoczność watchdogów (niekoniecznie formalna rola) w komitetach wyborczych, powiązania z partiami kandydującymi,

2) działalność w jednostkach pomocniczych (sołtysi, członkowie rad sołeckich, radni osiedlowi),

3) co i kto może napisać na prywatnym Facebooku,

4) granica pomiędzy poglądami a poparciem politycznym.

5) Rola SOWP w dyskusji o standardach etyki w sektorze i w Polsce

Niedziela 9 czerwca 2019 r.

9.00 – 13.00 z przerwami kawowymi

1) Prezentacja sprawozdania finansowego i merytorycznego przez Zarząd (2018)

2) Zatwierdzenie Regulaminu Pracy Zarządu

3) Opinia Komisji Rewizyjnej do sprawozdania finansowego

4) Przyjęcie przez WZCC sprawozdania finansowego i merytorycznego za 2018 rok

5) Podjęcie uchwały o pokryciu ewentualnej straty za 2018 rok

6) Udzielenie absolutorium dla zarządu

7) Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej

8) Wybory do Komisji Rewizyjnej

9) Sprawozdanie z działalności Komisji Etyki

10) Rozpatrzenie projektów zmian statutowych

11) Dyskusja o potencjalnej współpracy z białoruskimi organizacjami pozarządowymi.

12) Wolne wnioski

13.00 Obiad

Uchwała nr 1/2019
Walnego Zebrania Członków i Członkiń
Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska
z dnia 9 czerwca 2019 roku
w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Zarządu

§1

Na podstawie § 22 ust. 4 Statutu Stowarzyszenia, Walne Zebranie Członków zatwierdza Regulamin Zarządu przygotowany przez Zarząd.

§2

Regulamin pracy Zarządu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Aneta Pierzchała-Tolak
Przewodnicząca

Katarzyna Batko-Tołuć
Sekretarza

*Załącznik do uchwały nr 5/XI/2018 z 27
listopada 2018 r. o przyjęciu
Regulaminu Zarządu Sieci
Obywatelskiej Watchdog Polska*

Regulamin Zarządu Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska

Na podstawie § 25 statutu Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska uchwała się niniejszym Regulamin Zarządu Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska.

§ 1.

1. Spotkania Zarządu mogą odbywać się stacjonarnie i za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
2. Zarząd informuje o planowanym posiedzeniu z wyprzedzeniem co najmniej 7 dni za pomocą listy dyskusyjnej Członkiń i Członków Stowarzyszenia. W wyjątkowych sytuacjach informacja o planowanym posiedzeniu może być przekazana Członkiń i Członkom Stowarzyszenia później niż na 7 dni przed planowanym posiedzeniem.
3. Informacja o terminie spotkania Zarządu pojawia się w Biuletynie Informacji Publicznej Stowarzyszenia.
4. Zarząd na początku roku ustala terminy planowanych posiedzeń na dany rok.
5. Za przekazanie informacji odpowiada Sekretarz Zarządu.

§ 2

1. Na spotkania Zarządu zapraszana jest, w razie potrzeby, Dyrektorka Zarządzająca/Dyrektor Zarządzający Stowarzyszenia.
2. W posiedzeniach Zarządu mogą brać udział Członkinie i Członkowie.
3. W przypadku omawiania prywatnych spraw pracowniczych i członkowskich, zarząd może ograniczyć jawność posiedzenia.
4. Protokół z posiedzenia, przekazywany członkiniom i członkom Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska, nie zawiera informacji z części wyłączonej z jawności. Pełny protokół jest dostępny dla członków i członkiń zarządu SOWP oraz Komisji Rewizyjnej.

§ 3

Zarząd może podejmować uchwały w trybie obiegowym. Korespondencja w sprawie podejmowania tych uchwał jest wysyłana na skrzynkę zarzad@siecobywatelska.pl.

§ 4.

1. Z posiedzeń Zarządu protokół sporządza Sekretarz Zarządu, a w razie jego/jej nieobecności wybrany podczas spotkania inny Członek lub Członkini Zarządu SOWP.
2. Projekt protokołu Sekretarz Zarządu przesyła Członkiniom i Członkom Zarządu SOWP w ciągu 24 godzin od zakończenia posiedzenia. W ciągu kolejnych 24 godzin Członkinie i Członkowie Zarządu SOWP mogą wnieść uwagi i propozycje zmian protokołu, lub zaakceptować jego treść. O akceptacji treści protokołu świadczą też niezgłoszenie uwag i propozycji zmian we

wskazanym terminie. W razie niezgodnienia treści protokołu przez wszystkie Członkinie i wszystkich Członków Zarządu SOWP, zgłoszone uwagi i propozycje zmian stanowią załącznik do protokołu.

3. Protokół jest sporządzany w formie elektronicznej. Nie jest on podpisywany, jednakże dyskusja nad projektem protokołu oraz ewentualnymi uwagami i propozycjami jego zmian jest wysyłana na skrzynkę zarzad@siecobywatelska.pl.
4. Protokół jest przekazywany Członkiniom i Członkom Stowarzyszenia drogą elektroniczną.
5. Protokół i spis uchwał Zarządu są dostępne na dysku elektronicznym Stowarzyszenia.

§ 5

Członkom i Członkiniom Zarządu przysługuje zwrot kosztów z tytułu pełnionych funkcji.

§ 6

1. Przed każdym posiedzeniem Zarządu SOWP, które odbywa się po 31 marca danego roku, Skarbniczka Zarządu SOWP/Skarbnik Zarządu SOWP sprawdza stan opłacenia składek członkowskich i przedstawia go podczas posiedzenia.
2. Do protokołu zarządu SOWP dołącza się aktualny stan opłacenia składek członkowskich.

Uchwała nr 2/2019
Walnego Zebrania Członków i Członkiń
Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska
z dnia 9 czerwca 2019 roku
w sprawie przyjęcia sprawozdania finansowego za 2018 rok

§1

Walne Zebranie Członków przyjmuje sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska, w którym po stronie aktywów i pasywów znajduje się 1 031 636,51 złotych.

§2

Za pełne sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska przyjmuje się następujące dokumenty finansowo-księgowe:

- Bilans za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
- Rachunek zysków i strat za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018
- Wprowadzenie i dodatkowe informacje do sprawozdania finansowego

§3

Bilans, rachunek wyników i wprowadzenie do sprawozdania finansowego stanowią załącznik do niniejszej uchwały.

§4

Zysk z roku obrotowego 2018 (nadwyżka przychodów nad przychodami) postanawia się przeznaczyć w następujący sposób: **55 796,96 zł** na zwiększenie przychodów lat następnych, **20 000 zł** na zwiększenie funduszu statutowego.

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Aneta Pierzchała-Tolak
Przewodnicząca

Katarzyna Batko-Tołuć
Sekretarza

Uchwała nr 3/2019
Walnego Zebrania Członków i Członkiń
Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska
z dnia 9 czerwca 2019 roku

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności organizacji pożytku publicznego za 2018 rok

§1

Walne Zebranie Członków przyjmuje sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku.

§2

Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Aneta Pierzchała-Tolak
Przewodnicząca

Katarzyna Batko-Tołuć
Sekretarza

Uchwała Walnego Zebrania Członków i Członkiń

z 7 czerwca 2019 r.

nr ...

§ 1.

Wprowadza się następujące zmiany w Statucie Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska, uchwalonym przez Walne Zebranie Członków i Członkiń 27 maja 2017 r.:

- 1) po § 16 wprowadza się §16a o następującym brzmieniu: „Zawieszona członkini oraz zawieszony członek zachowuje prawa, wymienione w § 14 ust. 1 pkt 3-5 oraz podlega obowiązkom, określonym w § 14 ust. 2 pkt 1 oraz pkt 3-5. Zawieszona członkini oraz zawieszony członek ma prawo brać udział w Walnym Zebraniu Członków i Członkiń bez głosu stanowiącego”;
- 2) zmienia się treść § 21 w ten sposób, że w miejsce słowa „jawnym” wprowadza się „tajnym”;
- 3) zmienia się treść § 26 ust. 1 w ten sposób, że w miejsce słowa „Dyrektora/Dyrektorkę Stowarzyszenia” wprowadza się „Dyrektora Zarządzającego/Dyrektorkę Zarządzającą”;
- 4) zmienia się treść § 31 ust. 2 w ten sposób, że usuwa się fragment „w głosowaniu jawnym”;
- 5) zmienia się treść § 34 ust. 2 w ten sposób, że w zdaniu pierwszym dodaje się „lub miesięcznie – w wysokości odpowiadającej 1/12 składki w wymiarze rocznym”.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uchwała nr 4/2019
Walnego Zebrania Członków i Członkiń
Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska
z dnia 9 czerwca 2019 roku

§ 1.

Wprowadza się następujące zmiany w Statucie Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska, uchwalonym przez Walne Zebranie Członków i Członkiń 27 maja 2017 r.:

- 1) po § 16 wprowadza się §16a o następującym brzmieniu: „Zawieszona członkini oraz zawieszony członek zachowuje prawa, wymienione w § 14 ust. 1 pkt 3-5 oraz podlega obowiązkom, określonym w § 14 ust. 2 pkt 1 oraz pkt 3-5. Zawieszona członkini oraz zawieszony członek ma prawo brać udział w Walnym Zebraniu Członków i Członkiń bez głosu stanowiącego”;
- 2) zmienia się treść § 26 ust. 1 w ten sposób, że w miejsce słowa „Dyrektora/Dyrektorke Stowarzyszenia” wprowadza się „Dyrektora Zarządzającego/Dyrektorke Zarządzającą”;
- 3) zmienia się treść § 31 ust. 2 w ten sposób, że usuwa się fragment „w głosowaniu jawnym”;

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Aneta Pierzchała-Tolak

Przewodnicząca

Katarzyna Batko-Tołuć

Sekretarza

**Statut Stowarzyszenia
Sieć Obywatelska Watchdog Polska**

uchwalony przez Walne Zebranie Członków i Członkiń 9 czerwca 2019 roku

**Rozdział I
Nazwa Stowarzyszenia, jego siedziba i misja**

§1. Sieć Obywatelska Watchdog Polska, zwana dalej Stowarzyszeniem, posiada osobowość prawną oraz działa na podstawie prawa powszechnie obowiązującego, w tym ustawy prawo o stowarzyszeniach, a także ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jak również niniejszego Statutu.

§2. Stowarzyszenie zostaje powołane na czas nieokreślony.

§3. Siedzibą Stowarzyszenia jest m.st. Warszawa.

§4. Terenem działania Stowarzyszenia jest Rzeczpospolita Polska. Dla właściwego realizowania celów Stowarzyszenie może prowadzić działalność również poza granicami kraju.

§5. Stowarzyszenie współpracuje z krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi organizacjami i instytucjami, o tych samych lub podobnych celach statutowych oraz może pozostawać członkiem tych organizacji na zasadach pełnej autonomii.

§6. Stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej członków i członkiń. Do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników i pracownice.

§7. Misją stowarzyszenia jest prowadzenie działań na rzecz upowszechniania i realizacji idei dobrego rządzenia.

**Rozdział II
Cele stowarzyszenia i sposoby ich realizacji**

§8.

Celem Stowarzyszenia jest upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji oraz wspieranie działań monitorujących i edukacyjnych, w szczególności podejmowanych przez członków i członkinie Stowarzyszenia i osoby z nimi współpracujące, na rzecz zwiększenia przejrzystości i uczciwości życia publicznego, w tym:

- 1) działanie na rzecz swobodnego dostępu do informacji publicznej;
- 2) działanie na rzecz efektywnego, praworządnego, przejrzystego i otwartego na kontrolę obywatelską gospodarowania majątkiem publicznym i zarządzania politykami publicznymi;
- 3) wspieranie merytoryczne i finansowe osób i organizacji w sprawowaniu kontroli obywatelskiej;
- 4) podejmowanie działań na rzecz propagowania etyki życia publicznego i aktywności służących przeciwdziałaniu korupcji.

§9.

1. Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez następującą działalność statutową:

- 1) Monitorowanie podmiotów publicznych i innych podmiotów otrzymujących środki publiczne.
- 2) Organizowanie imprez masowych oraz innych form propagujących działalność Stowarzyszenia.
- 3) Prowadzenie działalności oświatowej i kształceniowej wśród młodzieży i osób dorosłych.
- 4) Doradztwo, wsparcie oraz pomoc instytucjom lub osobom działającym w obszarze celów statutowych Stowarzyszenia.
- 5) Występowanie z petycjami, wnioskami i apelami do władz publicznych.
- 6) Przygotowywanie i prowadzenie projektów realizowanych przez członków i członkinie Stowarzyszenia.
- 7) Prowadzenie działalności wydawniczej i publicystycznej.
- 8) Utrzymywanie kontaktów z innymi pokrewnymi organizacjami na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą.
- 9) Podejmowanie współpracy z władzami samorządowymi, państwowymi, sektorem gospodarczym oraz środkami masowego przekazu w zakresie realizacji celów Stowarzyszenia.
- 10) Udzielanie pomocy prawnej w zakresie realizacji celów statutowych Stowarzyszenia w postaci zapewniania zastępstwa procesowego uprawnionych pełnomocników w postępowaniach sądowych i administracyjnych oraz doradztwa prawnego uprawnionych do tego osób.
- 11) Działania związane z analizą finansowania kampanii wyborczych.
- 12) Podejmowanie innych działań sprzyjających realizacji statutowych celów organizacji, włącznie z wykorzystaniem nowych technologii i innowacji sprzyjających skuteczności działań i upowszechnianiu ich efektów.
- 13) Inicjowanie, opiniowanie i wypowiedanie się w sferze uregulowań prawnych.
- 14) Dofinansowanie działań, osób fizycznych i prawnych, zbieżnych z celami statutowymi Stowarzyszenia.

2. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego Stowarzyszenie określa w uchwale Zarządu.

§ 10.

1. Stowarzyszenie może wnosić skargi i występować w zakresie statutowej działalności w sprawach interesów prawnych członków i członkiní Stowarzyszenia oraz innych osób.
2. Stowarzyszenie może podejmować, w ramach obowiązujących przepisów prawa, czynności procesowe w postępowaniu administracyjnym i sądowym.
3. Stowarzyszenie ma prawo do składania wniosków o przeprowadzenie referendum w zakresie statutowej działalności Stowarzyszenia oraz prowadzenia kampanii referendalnej.

Rozdział III Członkowie Stowarzyszenia

§11.

Członkowie Stowarzyszenia dzielą się na:

- 1) członków zwyczajnych i członkinie zwyczajne,
- 2) członków wspierających i członkinie wspierające,
- 3) członków honorowych i członkinie honorowe.

§12.

1. Członkami lub członkiniami Stowarzyszenia mogą być osoby fizyczne, w tym osoby małoletnie, i osoby prawne. Osoba prawna działa w Stowarzyszeniu przez swojego przedstawiciela.

2. Osoba prawna może być jedynie członkiem wspierającym Stowarzyszenie.

§13.

1. Członkiem zwyczajnym może być osoba fizyczna, która złożyła deklarację wraz z rekomendacjami dwóch członków lub członkiń zwyczajnych lub udokumentuje prowadzenie działań zgodnych z celami statutowymi Stowarzyszenia.

2. Decyzję o przyjęciu członka lub członkini podejmuje Zarząd, uchwałą w ciągu dwóch miesięcy od daty złożenia deklaracji.

3. W razie odmowy przyjęcia w poczet członków i członkiń, zainteresowany lub zainteresowana ma prawo w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji złożyć na ręce Zarządu odwołanie do Walnego Zebrania członków i członkiń. Walne Zebranie członków i członkiń rozpatruje odwołanie w czasie najbliższego obrad. Uchwała Walnego Zebrania jest ostateczna.

4. W przypadku pełnienia przez członka lub członkinię Stowarzyszenia funkcji we władzach partii politycznych lub pełnienia funkcji publicznych, określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, generującego konflikt interesów z działalnością w stowarzyszeniu następuje skreślenie go z listy członków i członkiń. Skreślenia dokonuje się uchwałą Zarządu po uzyskaniu opinii Komisji Etyki o zaistnieniu konfliktu interesów.

5. W przypadku podjęcia przez członka lub członkinię Stowarzyszenia decyzji o kandydowaniu do organów władz publicznych pochodzących z powszechnych wyborów, następuje skreślenie go lub jej z listy członków i członkiń uchwałą Zarządu.

6. Zawieszenia dokonuje Zarząd na własny wniosek członka lub członkini, w sytuacji generującej konflikt interesów z działalnością Stowarzyszenia lub inną, która czasowo może powodować naruszenie dobrego imienia Stowarzyszenia.

§14

1. Członek zwyczajny i członkini zwyczajna ma prawo na zasadach zgodnych z powszechnie obowiązującym prawem:

- 1) wybierać i być wybieranym do władz Stowarzyszenia,
- 2) uczestniczyć z głosem stanowiącym w Walnym Zebraniu członków i członkiń,
- 3) zgłaszać wnioski i postulaty pod adresem władz Stowarzyszenia,
- 4) korzystać z pomocy i zaplecza Stowarzyszenia w podejmowanych działaniach zgodnych z celami statutowymi,
- 5) uczestniczyć w zebraniach, zjazdach i konferencjach organizowanych przez Stowarzyszenie.

2. Członek zwyczajny i członkini zwyczajna zobowiązani są do:

- 1) przestrzegania statutu, regulaminów i uchwał władz Stowarzyszenia,
- 2) czynnego uczestniczenia w realizacji celów Stowarzyszenia,
- 3) regularnego płacenia składek na rzecz Stowarzyszenia,
- 4) dbania o mienie Stowarzyszenia,
- 5) przestrzegania zasad Kodeksu Etyki uchwalonego przez Walne Zebranie Członków i Członkiń.

§15.

1. Członkiem wspierającym lub członkinią wspierającą może być osoba fizyczna lub prawna, zainteresowana merytoryczną działalnością Stowarzyszenia i akceptująca jego cele, która zadeklaruje

pomoc i zostanie przyjęta przez Zarząd na podstawie pisemnej deklaracji. W takim samym trybie może nastąpić ustanie członkostwa wspierającego.

2. Członek wspierający lub członkini wspierająca ma prawo brać udział z głosem doradczym w pracach Stowarzyszenia, zgłaszać do władz Stowarzyszenia wnioski i postulaty dotyczące podejmowanych przez Stowarzyszenie zadań.

3. Członek wspierający lub członkini wspierająca zobowiązani są do przestrzegania ustaleń zawartych w podpisanej deklaracji.

§16.

1. Członkiem honorowym lub członkinią honorową może być osoba fizyczna szczególnie zasłużona dla realizacji celów statutowych Stowarzyszenia.

2. Godność członka honorowego lub członkini honorowej nadaje Walne Zebranie Członków i Członkiń na wniosek Zarządu Stowarzyszenia.

3. Członek honorowy lub członkini honorowa nie posiada biernego oraz czynnego prawa wyborczego, może jednak brać udział z głosem doradczym w statutowych władzach Stowarzyszenia, poza tym posiada takie prawa jak członek zwyczajny lub członkini zwyczajna.

4. Członek honorowy jest zwolniony lub członkini honorowa jest zwolniona z obowiązku opłacania składek członkowskich.

§16a

1. Zawieszona Członkini oraz zawieszony Członek zachowuje prawa, wymienione w §14 ust. 1 pkt 3-5 oraz podlega obowiązkom, określonym w §14 ust. 2 pkt 1 oraz pkt 3-5.

2. Zawieszona członkini oraz zawieszony członek ma prawo brać udział w Walnym Zebraniu Członków i Członkiń bez głosu stanowiącego.

§17.

1. Członek lub członkini może:

1) zostać skreślony przez Zarząd uchwałą na skutek:

a) niepłacenia składek,

b) powodów określonych w § 13 ust. 4 i 5,

2) zostać wykluczony ze Stowarzyszenia uchwałą Zarządu w przypadku nieprzestrzegania postanowień statutu, Kodeksu Etyki, uchwał władz Stowarzyszenia i regulaminów, w wyniku uchwały Zarządu, po uprzednim zasięgnięciu opinii Komisji Etyki,

3) zostać zawieszony lub zawieszona na wniosek własny, zgodnie z §13 ust. 6.

2. Uchwały Zarządu dotyczące wykluczenia jak i skreślenia członka lub członkini zapadają większością $\frac{2}{3}$ głosów.

3. Członkowi wykluczonemu lub skreślonemu lub członkini wykluczonej lub skreślonej w ciągu 14 dni od dnia otrzymania decyzji Zarządu przysługuje prawo odwołania się za pośrednictwem Zarządu do Walnego Zebrania Członków i Członkiń zwołanego w terminie najbliższym bezpośrednio po złożeniu odwołania. Do czasu rozpatrzenia odwołania przez Walne Zebranie członek pozostaje zawieszony lub

członkini pozostaje zawieszona w prawach członkowskich. Uchwała Walnego Zebrania rozstrzygająca odwołanie jest ostateczna.

§18.

Członkostwo w Stowarzyszeniu ustaje również na skutek:

- 1) rezygnacji z przynależności do Stowarzyszenia, zgłoszonej w pisemnym oświadczeniu Zarządowi,
- 2) śmierci lub utraty zdolności do czynności prawnych albo wygaśnięcia osobowości prawnej.

Rozdział IV Władze Stowarzyszenia

§19.

Władzami Stowarzyszenia są:

- 1) Walne Zebranie Członków i Członkiń Stowarzyszenia, zwane dalej Walnym Zebraniem,
- 2) Zarząd Stowarzyszenia, zwany dalej Zarządem,
- 3) Komisja Rewizyjna.

§20.

Wybory Prezesa Zarządu, Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Etyki odbywają się **podczas Walnego Zebrania w głosowaniu tajnym i zapadają zwykłą większością głosów.**

§21.

1. Walne Zebranie jest najwyższą władzą Stowarzyszenia.

2. Walne Zebranie może być:

- 1) Zwyczajne
- 2) Nadzwyczajne

3. Zwyczajne Walne Zebranie zwołuje Zarząd raz w roku jako sprawozdawcze i w związku z upływem kadencji organów statutowych jako sprawozdawczo-wyborcze, zawiadamiając członków i członkinie pisemnie o jego terminie, miejscu i proponowanym porządku obrad, co najmniej na 14 dni przed terminem Walnego Zebrania.

4. Walne Zebranie obraduje wg uchwalonego przez siebie regulaminu obrad.

5. Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Zarząd:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na żądanie Komisji Rewizyjnej,
- 3) na pisemny wniosek co najmniej $\frac{1}{3}$ członków zwyczajnych lub członkiń zwyczajnych Stowarzyszenia uprawnionych do głosowania.

6. Nadzwyczajne Walne Zebranie powinno być zwoływane w terminie miesiąca od daty zgłoszenia wniosku lub żądania i obradować nad sprawami, dla których zostało zwołane.

8. Uchwały Walnego Zebrania zapadają zwykłą większością głosów, w głosowaniu jawnym, niezależnie od liczby członków i członkiń biorących udział w Walnym Zebraniu (z wyjątkiem spraw określonych w § 38 ust. 1 i 2).

9. Na żądanie dwóch/dwojga członków lub członkiń Walnego Zebrania uchwały podejmowane są w głosowaniu imiennym.

10. Walnym Zebraniem kieruje Przewodniczący/Przewodnicząca Walnego Zebrania wybierany lub wybierana każdorazowo w głosowaniu jawnym, bezwzględną większością obecnych członków i członkiń Stowarzyszenia. Przewodniczący/Przewodnicząca nie może wchodzić w skład Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

11. W przypadku równego rozłożenia głosów w trakcie głosowania, decyduje głos Przewodniczącego/Przewodniczącej Walnego Zebrania.

§22.

Do kompetencji Walnego Zebrania w szczególności należy:

- 1) ustalanie kierunków i programu działania Stowarzyszenia,
- 2) uchwalenie statutu i jego zmian,
- 3) uchwalanie Kodeksu Etyki i jego zmian,
- 4) zatwierdzanie regulaminu Zarządu,
- 5) zatwierdzanie regulaminu Komisji Rewizyjnej,
- 6) zatwierdzanie regulaminu Komisji Etyki
- 7) wybór i odwoływanie Prezesa Zarządu, Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Komisji Etyki,
- 8) decydowanie w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi,
- 9) ustalanie wysokości składek członkowskich,
- 10) podejmowanie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia i przeznaczeniu jego majątku,
- 11) podejmowanie uchwały o powołaniu osób prawnych,
- 12) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu,
- 13) nadawanie tytułu członka honorowego Stowarzyszenia,
- 14) ocenianie działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

§23.

1. W skład Zarządu wchodzi od trzech do siedmiu osób, w tym Prezes. Na pierwszym posiedzeniu Zarząd wybiera ze swego grona Sekretarza lub Sekretarz i Skarbnika lub Skarbniczkę, a także może wybrać Wiceprezesa lub Wiceprezeskę.

2. Kadencja Zarządu trwa 4 lata.

3. Posiedzenia Zarządu odbywają się w razie potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał.

4. Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes lub Prezeska lub dwoje członków i członkiń Zarządu.

5. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności, co najmniej połowy składu Zarządu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Prezesa.

6. Członkowie Zarządu mogą pobierać wynagrodzenie za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją

6. W przypadku rezygnacji lub niemożności dalszego sprawowania funkcji członka lub członkini Zarządu, uzupełnienie składu następuje w drodze wyborów w trakcie najbliższego Walnego Zebrania.

§24.

Do zakresu działań Zarządu należy:

- 1) realizacja uchwał Walnego Zebrania i kierowanie działalnością Stowarzyszenia zgodnie z celami statutowymi,
- 2) ustalanie planów działalności Stowarzyszenia i preliminarzy budżetowych,
- 3) sprawowanie zarządu nad majątkiem Stowarzyszenia,
- 4) uchwalanie regulaminu wynagrodzeń pracowników Stowarzyszenia,
- 5) podejmowanie decyzji w sprawie nabycia lub zbycia majątku nieruchomości i ruchomego,
- 6) podejmowanie decyzji w sprawie podjęcia lub rozszerzenia zakresu działalności gospodarczej Stowarzyszenia, przy czym działalność gospodarcza może być prowadzona jedynie w rozmiarach służących realizacji celów statutowych,
- 7) podejmowanie decyzji w sprawie zaciągania zobowiązań,
- 8) zwoływanie Walnego Zebrania,
- 9) podejmowanie uchwał w sprawach przyjmowania, wykluczania i zawieszania członków i członkiń zwyczajnych i wspierających,
- 10) rozpatrywanie sporów pomiędzy członkami i członkiniami, powstałych na tle działalności Stowarzyszenia,
- 11) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zebraniu,
- 12) uchwalanie regulaminów przewidzianych w statucie,
- 13) w szczególnych przypadkach zwalnianie z obowiązku płacenia składek członkowskich,
- 14) reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
- 15) zapewnienie warunków i środków dla prawidłowego przeprowadzania kontroli przez Komisję Rewizyjną.

§25. Zarząd działa na podstawie regulaminu zatwierdzonego przez Walne Zebranie.

§26.

1. Do wykonywania zadań Zarządu określonych w § 24 pkt 1 i 2 statutu Zarząd może powołać Dyrektora Zarządzającego/Dyrektorkę Zarządzającą.
2. Zarząd może udzielać pełnomocnictw Dyrektorowi/Dyrektorce do jednoosobowego składania oświadczeń woli i zaciągania zobowiązań, w tym finansowych.
3. Do realizacji swych zadań Zarząd może powołać Biuro Stowarzyszenia.
4. Biuro działa na podstawie regulaminu uchwalanego przez Zarząd.

§27.

1. Komisja Rewizyjna jest organem Stowarzyszenia powołanym do sprawowania kontroli nad jego działalnością.
2. Komisja Rewizyjna w składzie trzech członków lub członkiń wybierana jest przez Walne Zebranie.
3. Członkowie i członkinie Komisji wybierają spośród siebie Przewodniczącego i Sekretarza.
4. Kadencja Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia trwa 3 lata.
5. W przypadku rezygnacji lub niemożności dalszego sprawowania funkcji członka lub członkini Komisji Rewizyjnej, uzupełnienie składu następuje w drodze wyborów w trakcie najbliższego Walnego Zebrania.
6. Komisja Rewizyjna przedkłada raz do roku Walnemu Zebraniu Członków i Członkiń ramowy roczny plan pracy.

§28

Do zakresu działań Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrolowanie co najmniej raz w roku całokształtu działalności Stowarzyszenia,
- 2) występowanie do Zarządu z wnioskami wynikającymi z przeprowadzonych kontroli i żądanie wyjaśnień,
- 3) prawo żądania zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zebrania w razie stwierdzenia niewywiązywania się przez Zarząd z jego statutowych obowiązków, a także prawo żądania zwołania posiedzenia Zarządu,
- 4) zwołanie Walnego Zebrania, w razie niezwołania go przez Zarząd w terminie ustalonym statutem,
- 5) składanie na Walnym Zebraniu wniosków o udzielenie (lub odmowę udzielenia) absolutorium dla Zarządu,
- 6) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zebraniu,
- 7) powoływanie podmiotu uprawnionego do badania rocznego sprawozdania finansowego w razie gdy obowiązek takiego badania wynika z obowiązujących przepisów prawa, decyzji Komisji Rewizyjnej lub z wniosku Zarządu skierowanego do Komisji Rewizyjnej.

§ 29. Uchwały Komisji Rewizyjnej, podejmowane są w głosowaniu jawnym, zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 2 członków lub członkiń Komisji. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego lub Przewodniczącej. Na podstawie jednomyślnie podjętej uchwały wskazującej uzasadnienie, Komisja może podejmować uchwały w głosowaniu tajnym.

§ 30.

1. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pełnić innych funkcji we władzach Stowarzyszenia, ani pozostawać z członkami lub członkiniami Zarządu w związku małżeńskim ani stosunku pokrewieństwa i powinowactwa, ani też być pracownikami lub pracownicami Stowarzyszenia.
2. Członkiem lub członkinią Komisji Rewizyjnej nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej. W przypadku prawomocnego skazania za takie przestępstwo członka Komisji Rewizyjnej z mocy statutu przestaje on pełnić tę funkcję.
3. Członkowie i członkinie Komisji Rewizyjnej mogą brać udział w posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym.
4. Komisja Rewizyjna działa na podstawie zatwierdzonego przez Walne Zebranie regulaminu.
5. Komisja Rewizyjna ma prawo żądania od członków i członkiń władz Stowarzyszenia wszystkich szczebli złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień dotyczących kontrolowanych spraw.

Rozdział V Komisja Etyki

§ 31.

1. Komisja Etyki jest niezależnym ciałem doradczym Stowarzyszenia powołanym do rozwiązywania problemów etycznych Stowarzyszenia.
2. Komisja Etyki w składzie co najmniej trzech członków i członkiń wybierana jest przez Walne Zebranie.
3. Członkowie Komisji Etyki mogą wybrać spośród siebie Przewodniczącego.

4. Kadencja Komisji Etyki Stowarzyszenia trwa 4 lata.

5. W przypadku rezygnacji lub niemożności dalszego sprawowania funkcji członka Komisji Etyki, uzupełnienie składu następuje w drodze wyborów w trakcie najbliższego Walnego Zebrania.

§ 32.

1. Komisja Etyki działa w oparciu o Statut, Kodeks Etyki Stowarzyszenia i Regulamin Komisji etyki zatwierdzany przez Walne Zebranie.

2. Komisja Etyki podejmuje działania na prośbę członka Stowarzyszenia, odpowiada na zapytania złożone przez władze Stowarzyszenia lub podejmuje działania z własnej inicjatywy.

3. Opinie Komisji Etyki nie mają mocy wiążącej.

§ 33.

1. Członkowie i członkinie Komisji Etyki nie mogą pełnić innych funkcji we władzach Stowarzyszenia, ani pozostawać z członkami Zarządu w związku małżeńskim ani stosunku pokrewieństwa i powinowactwa.

2. Członkiem i członkinią Komisji Etyki nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej. W przypadku prawomocnego skazania za takie przestępstwo członka Komisji Etyki z mocy statutu przestaje on pełnić tę funkcję.

Rozdział VI

Majątek Stowarzyszenia i gospodarka finansowa

§ 34.

1. Źródłami powstania majątku Stowarzyszenia są:

- 1) składki członkowskie,
- 2) darowizny, zapisy i spadki, środki pochodzące z ofiarności prywatnej, zbiórki publiczne,
- 3) wpływy z działalności statutowej Stowarzyszenia, dochody z własnej działalności, dochody z majątku Stowarzyszenia, dochody z kapitału (odsetki, lokaty, akcje),
- 4) dochody z nieruchomości i ruchomości będących własnością lub w użytkowaniu Stowarzyszenia,
- 5) dotacje, subwencje, kontrakty, środki z funduszy publicznych, granty, zlecenia usług,
- 6) dochody z działalności gospodarczej wykonywanej na podstawie odrębnych przepisów.

2. Składki członkowskie powinny być wpłacane do końca I kwartału każdego roku. Nowo przyjęci członkowie i członkinie wpłacają składki, wg zasad określonych przez Walne Zebranie, w ciągu czterech tygodni od otrzymania powiadomienia o przyjęciu na członka Stowarzyszenia.

§ 35.

1. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą na ogólnych zasadach określonych w odrębnych przepisach. Stowarzyszenie prowadzi działalność gospodarczą wyłącznie w rozmiarach służących realizacji celów statutowych.

2. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą w następujących dziedzinach:

- 1) Reprodukacja zapisanych nośników informacji - 18.20.Z
- 2) Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach - 47.11.Z
- 3) Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet - 47.91.Z

- 4) Działalność portali internetowych - 63.12.Z
- 5) Pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana - 63.99.Z
- 6) Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych - 72.20.Z
- 7) Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów - 82.30.Z
- 8) Pozostałe pozaszkolne formy edukacji - 85.59.B
- 9) Działalność agencji reklamowych - 73.11.Z

- 10) Działalność związana z oprogramowaniem – 62.01.Z
- 11) Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność - 63.11.Z

§ 36

Zabrania się:

- 1) udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem Stowarzyszenia w stosunku do jego członków, członkiń, członków i członkiń organów, pracowników, pracownic oraz osób, z którymi członkowie, członkinie, członkowie i członkinie organów, pracownicy oraz pracownice Stowarzyszenia pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej "osobami bliskimi",
- 2) przekazywania majątku Stowarzyszenia na rzecz jego członków i członkiń, członków i członkiń organów lub pracowników/pracownic oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- 3) wykorzystywania majątku Stowarzyszenia na rzecz członków i członkiń, członków i członkiń organów lub pracowników/pracownic oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu Stowarzyszenia,
- 4) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie Stowarzyszenia, członkowie i członkinie jego organów lub pracownicy/pracownic, oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

§ 37.

Do składania oświadczeń woli we wszystkich sprawach, w tym majątkowych, Stowarzyszenia, zawierania umów i udzielania pełnomocnictw w imieniu Stowarzyszenia uprawnionych jest dwóch/dwie /dwoje członków i członkiń Zarządu działających łącznie.

Rozdział VII

Zmiana statutu i rozwiązanie Stowarzyszenia

§ 38.

1. Uchwalenie statutu lub jego zmiana przez Walne Zebranie wymaga co najmniej $\frac{2}{3}$ głosów członków i członkiń obecnych i uprawnionych do głosowania na Walnym Zebraniu.
2. Podjęcie uchwały o rozwiązaniu Stowarzyszenia przez Walne Zebranie wymaga kwalifikowanej większości $\frac{2}{3}$ głosów, przy obecności co najmniej $\frac{1}{3}$ członków i członkiń uprawnionych do głosowania.
3. Wniosek o zmianę statutu musi być zgłoszony na piśmie, a treść proponowanej zmiany podana w zawiadomieniu zwołującym Walne Zebranie. Prawo do zgłoszenia zmian w statucie przysługuje Zarządowi Stowarzyszenia (na podstawie podjętej przez Zarząd uchwały) lub każdemu członkowi zwyczajnemu Stowarzyszenia pod warunkiem zgłoszenia zmian Zarządowi.

4. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia Walne Zebranie powołuje Komisję Likwidacyjną, która przeprowadzi likwidację Stowarzyszenia. Walne Zebranie wskazuje także fundacje i stowarzyszenia, mające podobne cele statutowe do Stowarzyszenia, nie nastawione na osiągnięcie zysku, na rzecz których przejdzie majątek Stowarzyszenia, po wypełnieniu jego zobowiązań.